

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-szeresétől kezdve minden sor egyenként 20 fillér,
minden követhetőnél 10 fillér.
Nyilatkozott sorok 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, augusztus 14.

Mai számunk főbb közleményei:

- A rendőrbíró fegyelmi ügye.
- Elpusztult hegyaljai szőlők.
- Sikkasztó könyvelő.
- Az aradi román püspök pástorlevele.
- Szervezkednek a kibicsek.
- Kis szenvedések a nagy hadgyakorlaton.
- A felpofozott herceg.
- Tisza István üdülése.
- A cigányprimás hegedűje.
- Vilmos császár és a finn kisasszony.
- Tarkaságok.

A beiratástól a megélhetésig.

Arad, augusztus 13.

Megjelent ma a polgármester felhívása a beiratásra és aggódó, gyermekeikért rajongó családapák, nemsokára elvezetik a család szemetényét, a becézett nebulót az igazgató ur irodájába. Lefizetik annak rendje és módja szerint az összes elképzelhető díjakat és boldogan mosolyogva, megelégedéssel konstatálják, hogy kellőképpen gondoskodtak gyermekeik jövőjéről. Aggódó, gyermekeikért rajongó családapák, — fáj boldog illuziókat megzavarni — olvassátok el a magyar bírósági jegyzők mozgalmáról szóló memorendumot. Soha szomorubb aktualitása nem volt ilyen fajta kiáltványnak, mint most, amikor nemsokára ezernyi család jövődöbéli reménysége, boldogsága, kedvence szorong az iskolák előcsarnokaiban és folyosóin.

Bizony, még most sem ábrándul-

tatok ki. Szegény naiv családapák. Sőt talán még jobban hiszitek a tévhitet, hogy Magyarországon csak a diplomás ember boldogul és senki más nem élheti le megelégedésben, jólétben életét. Csak akinek szobájában hatalmas aranykeretben ékeskedik a Nos Rector felirású kutyabőr. Es ezért a jövődöbéli boldogságért bizony valamennyien erőfölkönn felül áldoztok, sőt akárhányan töméntelen álmotlan éjszakákon át töprengtek sulyos gondok között. Mikor pedig megvalósul álmatok s fiatokból évtizedeken át tartó folytonos és szorgalmas tanulás után esetleg doktor ur lesz, akkor valamelyik jelentéktelen járásbíróság alacsony, fülledt levegőjű irodájában megfogalmazza a memorandumot, amely kétségbeejtően komoly érvekkel az albirói állás elnyeréséért könyörög. Ez a jövő képe. Gyermekeitek sorsa, — a jövődö Magyarországon sorsa — tehát valóban vigasztalan. Es ez az, ami igazi lokális nemzeti szerencsétlenséggé teszi az évről-évre növekvő diplomás nyomort. Más nemzeteknek, más társadalmaknak a szomorú jelennel szemben vigaszt nyújthat a jövőbe vetett rendíthetetlen bizalom. Van miért küzdeniök s abban az édes meggyőződésben áldozzák fel magukat, hogy a jövő kulturájáért, az elkövetkező társadalom jólétéért, gyermekeik boldogságáért maradnak a harctéren. Nálunk évről-évre sulyosabbá és nehezebbé válik a helyzet. Epen ellenkezőleg, azt látjuk, hogy ósapáink kul-

tarátatlanságukban és elmaradottságukban is hasonlíthatatlanul jobban érezték magukat, mint mi, akiknek a megélhetés sulyos gondot okoz és a kik doktori diplomával, vagy bírói vizsgával, deresedő fejjel várjuk éveken át a száraz kenyeret. Mi lesz azokkal a gyermekekkel, akik még csak most kerülnek az iskola padjai közé? Egészen kézenfekvőnek látszik a felelet, a melyet unos-untalan hangoztatnak is azok, akik már nyeregben vannak és akik ezzel a magyarázattal is újabb kellemetlen konkurenciától próbálnak megszabadulni.

— Ha a kultura, a haladás oka a nyomornak, akkor le a kulturával, le a haladással! Térjünk vissza ósapáink egyszerű életmódjához!

Igazi, vérbeli magyar szofizma ez. Dölyfös uri koponyákból származik és alázatos, szűk látókörű, meggörnyedt szegényeknek van szánva. Ti, aggódó, rajongó családapák nem is hisztek többé e szózatnak. Erzitek, hogy más az oka a speciális magyar diplomás nyomornak és hogy ez az ok nem lehet állandó. És tovább nem is gondolkodtok rajta. Meg vagytok győződve valamennyien, külön-külön, hogy gyermekeitek erősebb és különb, mint a többi hasonlóképen vigés gondtalan nebuló, a kikkel összehozta őket az iskolák előcsarnokaiban és folyosóin a szülői rajongás. Es lelkesedéssel hiszitek, hogy bármilyen nagy legyen is a tülekedés, a harc, a ti gyermekeitek a legnagyobb foragtagban és legegészségesebb kenyér-

Ó, a szegény Vlahovits!

Irta: Kanizsal Ferenc.

Délelőtt 9 óra 47 perckor berobog a Nyulánk Barna asszony ebédlőjébe a Tömzsi Szőke asszony; és mert nincs Westinghouse-fékre berendezve, nem tud hirtelen megállni, hanem körpályán futva lassítja rohanását, míg végre behull a Nyulánk Barna nyakába:

- Édesem... irítottátó!
- Mi történt?
- Hihetetlen!
- Megijesztetesz...
- Ne ijedj meg. Készülj el egy szőrayű hirre. Ugy-e, tegnap nálatok voltak vacsorán Vlahovits-ék?

— Igen, Vlahovits, meg a felesége.

— Hát képzeld! Vlahovits meghalt. Ó, a szegény Vlahovits!

— Meghalt? Lehete'len. Hiszen semmi baja sem volt. Te tréfálsz.

— Nem tréfálok. Meghalt.

— De hát hogyan történt? Megfoghatatlan! Mondj el mindent, drága Etel!

A Tömzsi Szőke most nagy lélekzetet vesz:

— Elmondom. Hát kérlek, ma reggel még ki gondolta volna? Én nem gondoltam volna. Korán keltem, mert a varrónőhöz siettem. Képzeld, az a nyomorult már egy hónapja hitget,

hogy haza hozza az új kosztümömet és még mindig nem hozta haza.

— Ugyan! És Vlahovits?

— Várj. Ez a borzasztó eset egészen megzavart, azt sem tudom, mit beszélek. Hát kérlek, igen, ott tartok, ugy-e, hogy gondoltam, elmegyek ahhoz a nyomorulthoz és megmondom neki, hogy most már ne is csinálja. Nem kell. Villamoson mentem, csak szakaszt váltottam, és így már a Vigszínház előtt leszálltam és onnét gyalog mentem tovább. A Visegrádi utca sarkán találkoztam Mocsárynéval. Mit szólsz hozzá, hogy megvénült az az asszony! Vetted már észre? Na és milyen kalap volt rajta és egy lehetetlen kabát... Hogy vagy, édesem, hová mégy? Képzeld aranyom, mondja ő, ma reggel elcsaptam a szakácsnét, mert lopott és most nincs szakácsném és magam megyek a mézsárszékbe. Szépen volt neki szakácsnéja! Nekem, gondoltam magamban, hiába rázod a rongyot, öregem, én jól tudom, hogy sohasem volt szakácsnéd és nem is lesz, mert nem futja a korhely urad fizetéséből; de meg, ha futná is, elkártyázná a semmirekélő. De hiszen, volnék csak én a felesége, majd én megtanítam. Én nem félnék tőle. De ez a Bella egy gyámoltalan lud; az a Mocsáry, képzeld, egészen jó forrásból tudom, megszokta verni.

— Megveri?

— Meg. De még hogy! Lehet, hogy egyrészt ebből az okból sem tart cselédet. Tudod, a cselédek hamar híret terjesztenék az ilyesminek. Egy példátlanul brutális fickó.

— Nem is nézné ki az ember abból a Mocsáryból. Hiszen egy vékony, cirgár, filigrán emberke.

— Ezek a legbrutálisabbak! Hátt ott van például Csernyus, az még az anyósát is megveri.

— Csernyus? Nem ismerem.

— Dehogyan nem! A pénzügyi számtiszt, a ki tavaly a harmincháromban lakott, kettő husz és sohasem fizette pontosan a házbért, és felmondtak neki, pedig hatszáz koronáért sehol sem kap többé ilyen nagyzerű lakást. Sirhat utána! Ha előbb megtudom, én kivetem volna; mert átkozottul meg vagyok verve ezzel a mostani lakásommal, drágám, pedig kilencszáz koronát fizetünk... De most felmondok, ha meg tudom kapni a Bresztovszkyék lakását, ami attól függ, hogy Bresztovszkyt áthelyezik-e Kassára, vagy sem...

— Micsoda? Áthelyezik?

Hát sem nallottad? Bresztovszkynek valami fegyelmi ügye akadt és büntetésből.

— Ne mondd! Hát mit csinált?

— Mit tudom én? Kölcsönvett a pénztárból. Azért ne gondolj rosszat, az apósa visszafizette... O persze ugy adja elő a dolgot, hogy

hareban is szilárdan, győzelmesen megállja a helyét.

És ez a hitetek a ti tévedésetek. Már apáink is súlyosan tévedtek és apáink jóakaratu, rajongó hitének áldozatai a deresedő fejű bírósági jegyzők és az ököllet viaskodó ügyvédek. A ti tévedésetekért a gyermekek fognak lakolni, talán még súlyosabban. Mert az ok, ami a diplomás nyomort előidézi, nem muló, mától holnapig tartó mizéria. Hanem igenis, állandó nemzeti szerencsétlenség. Ott rejlik ennek a boldogtalan népnek korhadó társadalmi berendezkedésében, elmaradt gazdasági életében. Halálos betegség ez, melynek csak egyik tünete a diplomás nyomor, de ezerféle más relációban is megnyilvánul a politikai viszonyoktól, kivándorlástól, a nemzetiségi küzdelemtől kezdve egészen az utolsó községi bíróválasztásig. Szomorúan és megdöbbenően egységes és mély annak az oka, hogy amikor ti a legjobb akarattal és boldogan beiratjátok egyetlen reménységeteket az iskolába, — talán épen jövődöbéli boldogulásuk elé gördítetek elháríthatatlan akadályokat.

Aggódó, gyermekeitekért rajongó családapák, a világért sem akarunk benneteket elkedvetleníteni, vagy elszomorítani. Magunk sem tehetünk róla, ha épen most a beiratkozások előtt olyan szomorú aktualitással jelent meg a bírósági jegyzők memorandumja. Főképen azért hívtuk föl minderre figyelmeteket, hogy gondolkodjatok. Nem lenne valami módja, fiatalok boldogságát elősegíteni és minden akadályt elhárítani, mely azt esetleg gátolná?

A mikor diplomás pályákra adjátok gyermekeiteket, gondoskodnotok kell arról, hogy mire diplomás embereké lesznek, más társadalmat találjanak maguk előtt. A mai gazdasági viszonyok között tengődő társadalomban nem fognak boldogulni. A gimnáziumba való beiratás kötelezett-

ségével, reátok, szülőkre hárul az a feladat, hogy közreműködjete egy szebb, jobb, egészségesebb Magyarország kialakulásán s a hová erőtlök elhat, a hová kezetek eljut, a holszavaitoknak sulya van, a hol beszéltek, voksoltok, cselekedtek — ott mindennütt jusson eszetekbe, hogy fiaitok jövőjét ti készítitek elő. Töletek függ, hogy az a gyermek, aki átlépi az iskola küszöbét, a mainyomoruság még nyomorultabb elfajulásában hagyja el majdan az iskolát, vagy pedig egy kenyeret és jogot élvező új korszakba lépjen be, a mikor a diplomát a kezébe kapja.

A rendőrbíró fegyelmi ügye.

— Bedő dr. nyilatkozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, a guesztus 13.

Garai Károly és Grosz Róza aradi mulatóhely tulajdoncsokat ezeltől két évvel egy kihágási ügyből kifolyólag a kihágási bíróság pénzbüntetésre és elzárásra ítélte. Az elítéltek felebbezésére az ítéletet úgy a tanács, mint a belügyminiszter is jóváhagyta. Erre Garai Károly és Grosz Róza az eljárás újrafelvételét kérték, amit azonban a kihágási bíró elutasított és ezen végzését a tanács és a miniszterium is jóváhagyta. Az elutasító végzés után az elítéltek ismételt újrafelvételért folyamodtak.

A kérelemnek Bedő dr. kihágási bíró helyt adott, az ügyet letárgyalta és a mulató tulajdonosokat felmentette. A tanács azonban másodfokon foglalkozva az ügygel, a kihágási bíró ítéletét feloldotta és utasította a kihágási bíró az első ítélet azontali végrehajtására. Egyben fegyelmi eljárást indított a kihágási bíró ellen azért, mert az a végrehajtást megtagadta. A belügyminiszter ma érkezett leiratában úgy döntött ez ügyben, hogy a tanács feloldó határozatát jóváhagyta azzal az indokolással, hogy az első ítélet óta nem merültek fel olyan újabb momentumok, amelyek a vádlottak felmentését indokolnák.

Az ügyre vonatkozólag Bedő Árpád dr. előttünk a következő kijelentéseket tette:

— Engemet csak az ítélet indokolása lepett meg. A miniszter ugyanis a tanács ítéletét nem a szokásos módon „indokálnál” fogva, hanem azért hagyta jóvá, mert nem látott olyan új tény, vagy bizonyítékot, amely szerinte okul szolgálhatott volna a fölmentésre, vagyis az ítéletemet elbírálta érdemben és ennél fogva nekem adott igazat abban, hogy másodszor is jogom volt az ügyet fölvenni. Rám nézve pedig ez a fő. A fegyelmi nézve azonban az ítélet aligha lesz befolyással, mert ezt nem azért indították, hogy jogom volt-a, vagy nem az ügyet újra fölvenni, sem azért nem, hogy miért nem terjesztettem föl az ítéletet jóváhagyás végett, hanem azért, mert azt mondják, hogy én a tanács határozatának a végrehajtását megtagadtam. Ez azonban nem áll. Én ugyanis nemcsak hogy meg nem tagadtam a tanács határozatának végrehajtását, de sőt meg sem tagadhatam, mert a tanács éppen az inkriminált előterjesztésem következtében elállott attól, hogy én hajtsem végre a határozatot, úgy, hogy másodszor már csak azt kívánták, hogy az iratokat adjam ki végrehajtás végett a főkapitánynak. Ezt pedig nem tehettem meg azért, mert amikor ez a határozat június hó 24-én 10 perccel délután 2 óra előtt hivatalomba érkezett, akkor én már nem voltam ott, másnap pedig szabadságra mentem és amikor 48 óra múlva visszatértem, akkor már maga a tanács kérte, hogy adjam be hozzája az iratokat a miniszteriumhoz leendő felterjesztés végett. Én ebben a dologban tehát csak úgy nem vagyok hibás, mint abban, hogy a hivatalomat eltávozásom előtt nem adtam át a helyettesnek. Nem adtam természetesen, mert hiszen nem volt helyettesem. És mégis fegyelmit indítottak ellenem ezért is. Sőt fegyelmit indítottak még azért is, hogy elutasításom előtt az aktát elzártam, holott pedig nem lévén helyettesem, el kellett zárnom az iratokat, na-hogy illetéktelen kezekbe kerüljön. Szóval: bár én fegyelmit reggelizek, fegyelmit ebédelek és vacsorázom a torony alatt, mindazáltal mégis hiszem, hogy ismét fog akadni ember, aki ebben a nagyon összekuszált ügyben is megtalálja az igazságot.

az orvos tanácsára... Hogy neki friss levegő és vidéki élet.

— Szépen kell neki.

A Tömzsi Szőke most szünetet tart. Elgondolkozik, hogy mit is akart mondani? De, nehogy a másikat szóhoz engedje, addig is, míg eszébe jut, mond valamit:

— Hol vannak a gyerekek?

— Iskolában.

— A drágák! Csak valami járványt ne hozzanak haza az iskolából. A háziórvostól tudom, hogy régen nem volt annyi sarlahbeteg Budapesten, mint most. Szeretnek iskolába járni?

— Hogyne. Kitűnően tanulnak.

— Persze, az idén nem lehetett korcsolyázni. És nem is lehet. Az idő szokatlanul enyhe és én azt hiszem, ez az üstökös miatt van. Az üstökös nagy forróságot áraszt és nem engedi, hogy tél legyen. Mit szólsz az üstököshöz? Igazán furcsa volna, ha beleütöknék a földbe és vége lenne a világnak. De én nem hiszek ilyesmi, mert én nem vagyok babonás. Nekem kivetette kártyán a cigányasszony, hogy nyolcvan évig fogok élni; már pedig, ha a tavasszal vége lenne a világnak, csak huszonkilenc évig élnék. És az ember ne higgyen sem a csillagászoknak, sem az újságíróknak, azok mindjárt nagy kravallt csinálnak egy üstökösből és mindig megjósolják a világ végét és sohasem lesz vége a világnak. Meg aztán mi lenne a nyaralásommal? Az idén Tátrafüredre megyünk; drága hely, de legalább

elegáns és nekem nagyon jót tesz. Ti hová mentek? Ne menjetek sehová, legjobb és legszebb nyaralóhely Budapest és ha az egészségem nem jönne szóba, én is itthon maradnék. Az embernek csak boszúsága van ezekkel a nyaralásokkal. De milyen jól nézel ki ma! Husz évesnek látszol. Mit használ? Igazán, nem akarok bókolni, de megvallom, hogy régen láttalak ilyen fiatalnak. Hanem neked más frizurát kellene viselned. Várj. Még ma este elküldöm hozzád a frizürnémet, az majd csinál neked egy egészen divatosat... Nagyon meg vagyok elégedve a mostani frizürnémmel. Majd elküldöm, üzenek neki délből, ha otthon lesz. No, de drágám, már nem tartóztatlak tovább. Sietek. Roppant sok dolgom van; föl kell nézmem egy percre Sefcsikékhez, mert hívtak, hogy nézzem meg az Ilonka menyasszonyi ruháját. Szerencséje van ennek az Ilonkának. Ki hitte volna, hogy egyáltalán férjhez megy valaha! De hát csak várjuk meg a háromórát. Én nem avatkozom bele a dologba, csak azt mondom, hogy különb és tisztességesebb leányok is maradtak már pártában. Pá, drágám, aranyom, — hiába is tartóztatnál... nincs időm! Pedig úgy szeretném már egyszer jól kibeszélgetni magamat veled... Elhíheted, a legcsekélyebb dolog is érdekel, ami reád vonatkozik. No, mondj még valamit. Mi újság? Semmi újság? Mit csinál az urad? Roppant aranyos, drága ember és milyen művelt! Még most is nevetnek azon a humoros tószton, amelyet tavaly az es-

küvők tizenöt éves jubileumán tartott... Egy drága ember! Egy mintaférj! Csak már fölemelnék a fizetését... Jaj, drágám, ebben a mai világban az ember azt sem tudja, hogyan ossza be. Ha a férjemnek nem volna vagyona és ha a papámtól nem kapnánk minden évben egy kis apanaszt bizony nekünk is öszszebb kellene húzódkodnunk... A liszt ára megint fölment egy krajcárral. Mondj, drágám, mi lesz ennek a vége? Az ember ugyszólván nyomorogni kénytelen, ha nincs egy kis vagyunkája. Szegény Vlahovitsné, nem tudom, hogyan fog kijönni abból a kis nyugdíjból... Kénytelen lesz egyszobás udvari lakásba menni...

— Ja igaz, Etel! Hát hogyan történt?

— Mi?

— Vlahovits, a szegény... hogyan történt? Tegnap még nálunk vacsorázott és jó étvágya volt.

— Jó étvágya volt?

— Igen.

— Nagyon szerette a hasát a boldogult.

— Miben halt meg?

— Mondtam már. Gutaftásban. Egészen hirtelen. Éjfél után három óraker. Képzeheted, mennyire meglepett a hír. Ma reggel még az urammal éppen Vlahovitsról beszéltem, hogy milyen derék ember. Persze, egyikünk sem tudta, hogy meghalt. Hát honnét tudtuk volna? Csókollak, édes drága aranyom, de ezeket az anizskártyákat meg a gipsz-szobrokat szedd le a kanapé polcáról, mert ez már nem divat...

Elpusztult hegyaljai szőlők.

— Segélykérés a minisztériumtól. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 13.

Hirt adtunk néhány nap előtt arról a jég-esőről, amely a Hegyalján átvonult, nagy károkat okozva mindenfelé. Ezeknek a károknak nagyságáról csak ma volt alkalmunk tudomást szerezni. Az orkányszerű vihar, amely a Hegy alja több községét érte, Magyarad szőlőtermésének jó részét elpusztította és a lakosság nagy részét nyomerba döntötte. Az elemi csapástól súlytott lakosság, amelyet kenyerétől fosztott meg a jég, a minisztériumhoz fordult segélyért.

Popesku János magyarádi jegyző, akihez felvilágosításért fordultunk, a következőkben adja képét a pusztításnak:

— Néhány nappal ezelőtt, gondo'om szerdán vagy csütörtökön úgy két óra tájt fekete viharfelhők tornyosultak a község felett. A gazdákat, akiknek a szőlő egyedüli megélhetési forrásuk, nagy rémület fogta el. Ez a rémület nem is volt alaptalan. Negyed háromkor heves dörgések és villámlások között megindult az eső, amelyet csakhamar jég követett. Mogyoró, majd később dió nagyságu jégek estek, villám villámot követett, szélroham-szélrohamot. Tíz perc alatt tökéletesen elpusztult Magyarad szőlősgazdái egy részének egész évi termése. Az emberek kiestek a szőlők közé, de a látvány amely eléjük tárult, nem volt vigasztaló. A néhány perc előtt dusan megrakott tőkek csupaszon állottak, itt ott csillant csak elő egy-egy fürt, amelyet az indák eltakartak a tőke alján. A földet öt centiméter vastag jégréteg borította. Háromszáz hold szőlő pusztult el tökéletesen. Az emberek nem tudták mit csináljanak kétségbeesésükben. *Sirva fordultak hozzám, hogy segítsék rajtuk. A kár több százezer koronára rug. A lakosság nagy nyomor előtt áll. Azonnal jelentést tettem az esetről az alispán urnak. Azonkívül kérvénnyel fogunk a földművelési minisztériumhoz fordulni, hogy segélyben részesítsék a lakosságot. Természetesen az adóleírásokat szintén kérni fogjuk. A lakosság állapota*

kétségbeesítő. Itt állnak a tél előtt krajcár nélkül. Kívánatos volna segélyakció megindítása.

A vihar Magyarádról Pankota felé vonult és ott is jelentős károkat okozott.

Sikkasztó könyvelő.

— Százezer korona hiány egy fővárosi selyemboltban. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 13.

A fővárosi reggeli lapok már sorban közlik, hogy a Szénásy, Hoffmann és társa cég selyemárúnygyárosok (Budapest, Bécsi-utca 4.) könyvelőjét, Fürst Emil 37 éves, nős magánhivatalnokot, sikkasztás miatt előállították a rendőrségre. A vizsgálat kiderítette, hogy a könyvelő óriási összeget sikkasztott, melyből 10—12.000 koronát már eddig is beismert.

Tudósítónk az ügyről ezeket jelenti:

Róna Imre, a Szénásy, Hoffmann és társa cég beltagja tegnap délután megjelent a rendőrségi központi ügyeleten és följelentést tett könyvelője, Fürst Emil ellen sikkasztás miatt.

Fürstnek tegnap a cég átadott 2850 koronát, hogy a Belvárosi Takarékpénztárnál helyezze letétbe. Róna átnézte a nyugtákat és azt látta, hogy Fürst 2850 korona helyett csak 2000 koronát helyezett el, de az egész összeget elkönyvelte.

Visszamenőleg utána nézett három letétnyugtának és hamarosan azt tapasztalta, hogy a könyvelő sikkaszt és okiratot hamisít. A takarékpénztárnál érdeklődött és azt a felvilágosítást kapta, hogy a 2850 koronából egyetlen fillért sem fizetett be Fürst, az egész hamisítvány.

Császár dr. rendőrfelügyelő a detektívket kiküldte Fürstnek Rákóczi ut 24. sz. a'atti lakására és a sikkasztót, a kit a detektívek ott-hon találtak, behozatták.

Fürst el volt készülve arra, hogy üzemei kiderülnek, egészen nyugodtan jött a detektívvel és utközben beismerte a sikkasztást.

— Régen csinálom, — mondotta — elköltöttem a családomra és lóversenyekre. A pénz legnagyobb részét a „bukik” vitték el.

Fürst 4¹/₂ év előtt lépett be a céghez és saját beismerése szerint már a következő hónapban sikkasztott.

— Kétszázötven korona fizetéssel léptem be, de nem tudtam belőle megélni. Ma, négy és fél év után 270 koronát fizetnek nekem. Azonnal láttam, hogy az ellenőrzés nagyon lanyha, hát kölcsön vettem a cég pénzét. Hogy fedezzem a sikkasztást, újra sikkasztottam. Azután a lóversenyen akartam fedezetet keresni. Számításom szerint 10—12.000 koronát sikkaszthattam.

Azután elmondja, hogy a felesége, családjával jelenleg Siófokon nyaral. Az asszony semmit sem tudott a sikkasztásról, azt hitte, hogy férjének 370 korona fizetése van. Azt szegyelte, hogy öt év alatt 20 koronával javították a fizetését. A háztartásra évi 10.000 koronát költött el saját beismerése szerint, a minnek a család előtt feltűnőnek kellett lenni, mert az állítólagos 4440 korona jövedelemből 10.000 koronát költöni nehezen lehet.

Az üzletben, ahol ilyen föléletes az ellenőrzés, most folyik a rovasolás, valószínű, hogy az elsikkasztott összeg a 120.000 koronát is meghaladja, ami azt bizonyítja, hogy Szénásyéknek jól megy az üzletük, ha négy és fél év alatt ilyen sikkasztást nem vesznek észre.

Róna Imre az éjjel kijelentette, hogy 10.000 korona megtérítése esetén a panaszt visszavonja, miután azonban Fürst közokiratot is hamisított, a visszavonás keveset fog neki használni. Letartóztatták és fogva is marad.

Magbukott polgármester. Kormöcbányáról írják: Tegnap folyt le a képviselő-testületi tagok választása szokatlanul élénk érdeklődés mellett. Óriási küzdelem volt Palkovics Emil, a napi sajtóban is gyakran szereplő polgármester és a város polgársága között. A polgármester és a tisztviselők napok óta házról házra jártak listájuk diadaira juttatása érdekében. A választó polgárság azonban a nemrég alakult reform párt listáját vitte jóvá. A választás eredménye meglepő módon a társadalmi harcoktól feldűlt város lakosságának körében és legközelebb bankettel készülnek megünnepelni az új korszak kezdetét. A polgármester a választás eredménye miatt le fog mondani.

Vadásztörténet.

— A fajdkakas. —

Irta: Kavics.

A hirtelen támadt, a kora tavaszi időhöz képest szokatlanul heves éjjeli zivatar beszorította a három vadászt egy elhagyott hegyi pásztorkunyhóba. Mig odakint zugott a menydörgés az egymást követő villámlás fényében, úgy tűnt fel a heves zápor, mintha aranyzuhatagot öntenének a fekete fellegek, addig a kolibában a közepén vigan pattogó tűz körül nyársra huzott szalonnadarabok terjesztettek étvágygerjesztő illatot a füstös levegőben.

Vig hangulatban volt a három vadász. Ha valaki véletlenül megleste volna őket, nem tudta volna megállapítani, hogy melyik az ur, melyik a szolga. Arról a fiatal, életvidor férfiúról, ki ügyesen forgatta a sístergő szalonját a nyárson, aligha találta volna ki a szemlélő, hogy ő maga a kegyelmes herceg, az óriási birtok ura, ki ezt a felvidéki uradalmat, melyre többször rá kell fizetni, mint amennyi-szer hasznót hajt, csak azért tartja, hogy évente egyszer ide jöhessen vadászni.

Az a fekete kórszakállu atléta-alak az uradalom főerdésze, a harmadik zömök, alacsony, szőke fiatalember pedig az erdészgyakornok.

— Ez a váratlan zivatar ugyancsak elrontotta a tervünket, — szólal meg a herceg.

— Ma már aligha lesz valami a vadászatból — mondja rá a főerdész, a lobogó tűzbe

bámulva. — Régi vadász vagyok, de így még nem csufolt meg az időjárás, mint ma. Pedig sokat vadásztam az öreg kegyelmes herceggel is együtt, sok minden megéset velünk, de így még nem jártunk.

— No nem baj. Az időjárás szeszélye itt a hegyek közt kiszámíthatatlan. Hanem tudja mit Török? Meséljen valamit édesatyám vadászkalandjaiból — felel a herceg. — De olyasmit, a mit el is lehet hinni, — tette hozzá nevetve, a vadászok szokásos lódiásaira célozva.

— Oh, kegyelmes uram, nekem nincs arra szükségem, hogy nagyokat lódítsak, mert anynyi kalandon mentem már keresztül, hogy fele színte hihetetlen. Különben arra, amit elmondok most, élő tanut fogok állítani.

— No halljuk!

— Rossz évek jártak a vadászatra — kezdi a főerdész. — Megfogyott a vad, fajdkakas meg már két éve egy sem mutatkozott. Dörgés idején egymást érte a sürgöny a kegyelmes urtól, hogy mikor lesz már siketfajd-vadászat. Végre egyszer jelenti a kerülő, hogy egy hatalmas kakast hallott dörögni a fiatalosban. Azonnal sürgönyöztem a kegyelmes urnak. Egy óra múlva itt volt a válasz, hogy most nem jöhet.

— Eh, meglövöm magam s felküldöm hozzá Bécsbe, — gondoltam magamban. Másnap hajnalban csakugyan kimentem s a gyönyörű kakassal tértem vissza. Feleségem kezében táviratot lobogtatva, futott elébem a friss hír-

rel, hogy a kegyelmes ur mégis csak birt magának időt szakítani s estére itt lesz.

— No, akkor nem a fajdkakas van meglőve, hanem én magam, — szóltam rezignáltan. Letörttem az egyetlen, most mit csinálók?

— Nincs másik? — kérli az asszony.

— Nincs, — felelek sóhajtva. Elbusultam vonultam irodámba. Ebédelni sem tudtam, csak tépelődtem, törtem a fejem, mit csináljak? Mi lesz most. Egyszer csak egy mentő gondolat cikázott át agyamon. Hopp, ez jó lesz, ha sikerül. Hivatam a napos erdőért.

— Antal, — szólok hozzá — baj van. Letörttem az egyetlen fajdkakast s estére itt lesz a herceg.

— Biz az baj, erdész ur — felel Antal fejét vakarva. — Akkor még erdész voltam.

— Most már úgy segítünk, a hogy lehet, — folytattam. — Hivja ide a Gyurkát.

Pár perc múlva előttem állt az erdővéd k-lenc éves kis fogadott fiacskája, egy élénk szemű, ügyes gyerek.

— Gyurka, te tudod a fajdkakas dörgését utánozni.

Tudom én minden madárét, — feleli a gyerek bátran.

— No hadd halljam, hogy dörög a fajdkakas?

Pompásan utánozta a kölyök.

— Meg vagyunk mentve, — kiáltottam fel örömmel. — Antal, maga tarisznyába teszi ezt a kakast, kimegy a fiuval éjjelre a fiatalosba.

Az aradi román püspök pásztorlevele.

— Hálairat Ferenc Józsefről. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 13

E hónap tizenhatedikén örökké emlékezetes ünnepet ülnek Magyarország és Ausztria népei. Ekkor tölti be nyolcvanadik esztendejét Ferenc József.

A felség alattvalóinak hódolatából természetesen kiveszik részüket a románok is. Az ünnepségre vonatkozólag Papp I. János aradi román püspök ma bocsátotta ki érdekes szövegű pásztorlevelét, amely a püspök üdülőhelyén, Reichenhallban kelt. A pásztorlevélben feltűnést fog kelteni, hogy a román püspök a románság mély háláját tolmácsolja azért, mert a görög keleti egyház a többi egyházzal egyenjogúvá lett „a szeretett hazában”.

A pásztorlevél magyar fordításban így hangzik:

Körlevél az aradi egyházmegyei összes esperesi és egyházközségi hivatalokhoz.

Folyó évi aug. 18-án éri születésének nyolcvanadik évfordulóját Eliső Ferenc József, kegyelmes császárnk és királyunk. Ha figyelembe vesszük azt, hogy milyen ritka a földi emberek közt az olyan, akinek megadatott ilyen magas kort elérni, ha figyelembe vesszük, hogy még ritkábbak azon megkoronázott főek, akiknek megadatott Fentről, mint a mi császári és királyi apostoli felségünknek, hogy ezen magas életkoruk évfordulóját teljes testi és lelki egészségben érje meg, úgy érthetővé válik, hogy amint az évek hosszú sorának, úgy e nap ünnepségének is megvan a maga különös jelentősége, nemcsak a mi igen kegyes felségünk szempontjából, hanem az összes népek szempontjából, amelyek az ő atyai jogarának alattvalói.

Századunk történetében emez emlékezetes nap teljes jelentőségét és ennél fogva azt az örömet, amely őfelsége összes alattvalóinak lel-

két áthatja azért, hogy a hatátnak istene méltónak tartotta ez évforduló teljes egészségben és erőben való megérésére, csak az fogja megérteni, aki számot ad magának ama nehéz és fáradságos feladatról, amely egy megkoronázott államfő vállaira nehezedik. Aki számot ad magának arról, hogy apostoli királyunk uralkodói nehéz terhét hatvankét év óta viseli nemcsak kiváló gondnal, mély okossággal és ritka belátással, hanem igazságérzettel és valódi szeretettel, dicsőséges koronájának összes nemzetei javára és boldogulására.

Kegyes uralkodónk dicsőséges uralkodási ideje alatt a mi román görög keleti egyházunk Magyarországon és Erdélyben, a szeretett hazánkban levő többi egyházzal egyenjogúvá vált; uralkodása alatt egyházunk visszanyerte régi érsekségét és ezzel régi alkotmányát, s nemcsak az ő kegyes beleegyezésével, hanem nagy jóakaratóból nyertük vissza eme jogainkat; ezért azt hiszem, joguk van annak a meggyőződésünknek kifejezést adni, hogy a népünk és lelkészeink ama megváltozhatatlan ragaszkodásból kifolyólag, amely őfelsége és a dicsőségesen uralkodóhazzal szemben viselkednek, szeretettel várták az egyházmegyei főnök pásztorlevelét, hogy örvendő lélekkel vegye ki részét a jelentőségteljes nap örömeiből, amelynek küszöbén vagyunk és amelynek megünneplésére készülnek az ország többi nemzetei is.

Mindezeket figyelembe véve és hozzáfűzve azt a kívánságunkat, hogy az ünnepség a mi templomainkban is végbe menjen igen kegyes uralkodónkkal szemben kötelező teljes ünnepélyességgel és hogy e nap örömeiben minden egyházmegyéinkhez tartozó hívünk résztvegyen, a következőket rendeljük:

1. A vasárnapi istentiszteleten, folyó évi aug. 14-én egyházmegyéinkhez tartozó minden templomban közhírré tétessék, hogy csütörtökön, ez évi aug. 18-án valamennyi hívő menjen el a templomba, mert akkor fog ünnepelni nyolcvanadik évfordulója annak a boldog napnak, amelyen kegyes uralkodónk született. Az ünnepélyes istentiszteletre, amely reggel 9 órakor kezdődjék, idejében hívassanak meg a helybeli összes hatósági közegek.

Szerettünk volna ez évforduló megünneplésére külön és *hívőink viszonyaira alkalmasabb napot megjelölni*, így augusztus 19-ét, amikor az ur színváltozásának ünnepét üljük. Hogy azonban augusztus 18-át jelöltük ki ez évforduló megünneplésének napjául, ez azért történt, mert e napra esik az évforduló és e napon fogják ünnepelni a többi nemzetek is. Ennél fogva velük együtt ünnepelve az évfordulót kiváló bizonyosságot fogunk tenni arról, hogy noha az egyházi ünnepek tekintetében a naptár szerint különbözünk a többi velünk együtt lakó és más anyanyelvhez és más egyházhoz tartozó állampolgároktól, azonban együtt érzünk legmélyebb hódolatunk kifejezése tekintetében és háláérzetünkben, amelyet dicsőségesen uralkodó felségünkkel szemben táplálunk.

2. Ugyancsak folyó évi augusztus 14-én, vagyis vasárnap meghagyassék az is, hogy azok a hívőink, akik különböző okok miatt aug. 18-án templomba nem mehetnek, bárhol vannak is, gondoljanak a boldog évfordulóra és kalapjukat fejükről levéve, keresztet vetve, lelki szemeiket és gondolataikat irányítsák isten felé, hálaimákat mondva, hogy bennünket és hazánkat egy ilyen uralkodóval, egy jó és alattvalóival kegyes atyával áldotta meg. Fohászkodjanak uralkodónk életének meghosszabbításáért, hogy így teljes egészségben és békében vezethesse népeinek sorsát még hosszú időn keresztül.

3. Csütörtökön, aug. 18-án a megállapított órában kezdődjék meg az istentisztelet minden templomban és az eőrt szerint tartassék. Ezekután küldve mindegyiknek egyházi áldásunkat, maradtam Reichenhall, 1910. július 27-én, mindnyajatok jóakarója, Papp I. János püspök.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A világi dalosok egyesülete e hó 14-én a „Vadászkürt” helyiségében a lippai hangversenyen résztvevők községének részben való fejezésére s az egyesület könyvtárának javára hangversenyt s ezt követőleg ünnepélyes rendez. Belépti-díj: személyenként 1 K, kezdete 8 órakor. — A hangverseny műsora:

A fiut a legstürűbb fára elbujtatja úgy, hogy ne lehessen látni alulról. Éjfél után két órától kezdve, fiacskám, időnkint így fogsz dörögni, mint most mutattad. Ha lövést hallasz a közelben, ledobod a kakast a fáról, te meg tovább is elbujva maradsz, míg nevelő apád érted nem jön. Ha ügyes leszel, kapsz egy öltözet szép ruhát. Antal, csak vigyázz!

— Parancsára, erdész ur, úgy lesz minden.

Este megjött az öreg kegyelmes ur. Éjfél után egy órakor már utban voltunk a fiatalos felé.

— Én már hallom a dürgést — szólok úgy két óra tájban.

— Én még nem hallok semmit, feleli a herceg.

— Biztosan itt lesz a fiatalosban, csak vigyázza tartunk arra.

— Hallom már én is, — mondja egyszer a herceg.

Óvatosan ugráltak előre a dürgések ideje alatt. Ha a kakas hallgatott, mi is álltunk, mint egy cövek.

— De ritkán dörög ez a kölyök, — mondom magamban. Csak már túl volnánk az egészen, sóhajtok fel aggodalmasan.

— Ott van ni, — sugom a hercegnek, egy sűrűlombu bükkre mutatva — ott a sűrűben feketélik.

Csakugyan onnan hangzott a dürgés. Gyönyörűen csinálta a kölyök.

— Ne menjünk közelebb?

— Nem, innen jó lövés esik. Tessék a fegyver.

— Meg van töltve?

— Magam töltöttem meg.

— De nem látom a kakast.

— Ott van a sűrűségben, a harmadik ágon jobbra, csak oda tessék löni, biztosan meglesz. Igazi kakas már rég észrevett volna bennünket s odább állt volna ennyi beszédre.

Két hatalmas durranást százszoroztak meg a körülfekvő hegyek. Utána tompa puffanással esett le valami.

— Hallottam, hogy leest — szólt a herceg.

— Én is — feleltem — megyek és elhozom.

Odatörtetek a sűrű bokrok közt. Keresem a kakast, keresem, de nem találok. Közben odaért a kegyelmes ur is. Keresi ő is a drága vadászsákmányt.

— Hát ez mi? — kiált rám egyszerre.

Odafutok, látom, hogy valami barnaság hever a földön. Felemelem, hát majd összeestem ijedtemben. Az a haszontalan kölyök a kakast úgy dobta le a hátsákkal együtt, a melyben hozta. A farktollai kilátszottak belőle szépen.

— Mi ez? — hangzik újra a kérdés.

Nem volt mit tennem, bevallottam szépen az egészet, úgy, ahogy történt. Azt hittem, végem lesz azonnal.

A kegyelmes ur azonban nem haragudott. Nagyot nevetett a histórián.

— Gyere le, fiam, — kiáltott fel a fára.

Gyurka le is mászott s remegve állt előttünk.

— Gyönyörűen utánoztad a dürgést, ügyes fiu vagy. Kinek a fia vagy?

— Árvaházból való gyerek, az erdőőr fia — szóltam én.

— No, gondom lesz rád, kitaníttatlak s te leszel itt az erdőszem, ha megnősz. Hanem maga agyafurt ember, erdész ur, — fordult hozzám. — Így becsapni engem!

— Bocsánat, csak nem akartam a kegyelmes herceget megszorítani.

— No jól van, hanem nem lesz tovább erdész, — rajtam kiütött a hideg verajték — előléptetem főerdészszé, — folytatta mosolyogva.

Azóta vagyok főerdész, hála a kegyelmes herceg jószágának.

— És kitűnő emberismeretének — szól a fiatal herceg. — Hat a fiuból mi lett?

— Itt van velünk, kegyelmes uram, Kovács György erdészgyakornok ur, a kegyelmes herceg jóvoltából. Így volt-e a dolog, Gyurka?

— Igenis, így volt, szóról-szóra így történt, kegyelmes uram.

— Hát hogy nem érte magát a lövés ott a fán?

— Nem volt sörét a patronban.

— No, elállt a zivatar. Próbáljunk szerencsét. Remélem, most nincsenek tarisznyában a fajdkakasok?

— Isten mants? Most már van elég a területen.

„Ének.” Előadja a dalosok egyesülete. — „Monolog.” Előadja Fegyvernek Ilona ur-hölgy. — „Ének.” Előadja a dalosok egyesülete. — „Kuruc nóták.” Tárogatón előadja Joannovits Sándor. — „Ének.” Előadja a dalosok egyesülete. — „Monolog.” Előadja Fegyvernek Zoltán. — „Ének.” Előadja a dalosok egyesülete.

Vilmos császár és a finn kisasszony.

— A muzsikális uralkodó. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 13.

Vilmos császár legutóbbi északi útján a finn arisztokrácia egy előkelő tagjával, Saima Neovius kisasszonnyal ismerkedett meg Helsingforsban. A hölgy Neovius kiváló dán ál-am-férfi leánya. Ugyanis Saima Neovius is meghívták arra az estélyre, amelyet Edward Grieg zeneszerző özvegye a német császár tiszteletére rendezett. A kisasszony az előkelő vendég kíséretére Grieg-féle dalokat adott elő.

Mint Berlinből jelentik, Neovius kisasszony a császárról most így nyilatkozott:

— Sosem fogom elfelejteni azt a pár órát, melyet a német császár társaságában töltöttem. A császár kitűnő társalgó, beszédmodora lebilincselő, előadása érdekes, feltűnő szakértelemmel szól a legkülönbözőbb témákról. Többek között elmesélte egy oroszországi utazását, kitérve a legkisebb, de érdekes részletekre, a mi kiváló megfigyelő tehetségéről tett tanúságot. Beszél a finn politikáról, a nők szavazati jogáról Finnországban, a finn természeti szépségekről és a zenéről. A császár megkérdezte tőlem, hogy örököltém-e apám matematikai tehetségét? „Nem, felség, válaszoltam, bár berlini tanárom többször mondta, hogy a „mathezis a zene lelke.”

A császár rajongója a zenének. A nagy Grieg özvegyének bergeni villájában, ahol az uralkodóval együtt voltam, először északi dalokat énekeltem. A császár Grieget nagyon szereti és mint zeneszerzőt nagyra becsüli. Amikor Grieg, már mint öreg és beteges ember a császárt a „Hohenzollern” yachton meglátogatta, a felség az agg zeneszerzőt a legnagyobb előzékenységgel fogadta.

Pár nappal később Nohr német konzulnál voltam hivatalos, ahol a császár ismét felkért Grieg féle dalok előadására; amikor Hülken gróf útján megkérdeztem a császártól, hogy elénekeljem-e ugyanazon dalt először németül, azután dánul?

— Parancsára — válaszolta a császár tréfás hangon.

— Belekezdtem a dalba. Grieg „Jeg elsker dig” (Szeretlek) című kis dalát énekeltem. A császár el volt ragadtatva a dalnak dán szövegétől. Később több finn népdalt és Grieg egyéb szerzeményeit adtam elő. A császár azon az estén feltűnően élénk volt; négy órán át társalgott velünk, két órával tovább az előre meghatározott időnél. A „Hohenzollern” fedélzetén, sajnos, nem voltam. Egy pár nappal később kaptunk ugyan meghívást, de a bergeni villa „Troidhaugen”-től oly messze esik, hogy a nagy távolság miatt nem érkezhettünk volna idejében a vacsorához és így kénytelenek voltunk egy táviratban kimenteni magunkat és megköszönni a császár előzékenységét és szíves meghívását.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Működő hivatal és hirdetési osztály — 151

Kis szenvedések a nagy hadgyakorlaton.

*

A katona őszi manébernek mondja, s a harmadéves bakák úgy várják az „abblasen”-t, akár csak a messiást. Ez a német szó a lefuvást jelenti. Mert nincs nehezebb, mint a nótában is megénekelni harminchat kis hónapból azt az utolsó egynéhány hónapot letudni. Igaz ugyan hogy „nem a világ az a három esztendő,” hanem azért az öreg bakák mindjárt felkeléskor ujjakon mutogatják egymásnak, hogy hány kis hónap van még hátra.

Tavaszzal voltak a századgyakorlatok. Ilyenkor a kompánia apja: a kapitány, elviszi a fiait valami árnyas erdőbe s ott oktatja őket.

Közben nagyokat pihennek s ilyenkor öszszebujnak az öreg bakák s vigasztalón mondják egymásnak:

— Már csak öt kis hónap.

Hogy irigylik őket a másodéves bakák, hát még a bundások, akiknek csak a mostani lefuvás után telik le az első esztendjük.

Minél jobban közeledik az őszi manéber, annál vidámabbak az öreg bakák. Ők már föl se veszik a teljes cakkumpakkal való menetelést. A borju nem töri fel a vállukat, pedig feszesen áll, mintha csak kipecskelték volna.

Sokan így is tesznek, mások meg tégladarabot dugnak bele, hogy peckesen álljon. Mert behorpadt borjut nem szabad viselni. A baka melle behorpadhat, akár be is roppanhat, de a borjúnak szépen kitömvé kell állania. Hogy üres-e belül, vagy tele van-e ruhával, azt már senki sem nézi. Az őszi nagy hadgyakorlaton nem sokat törődnek az ilyesmivel. Ott már nem a parádés menetelést vizsgálják, hanem azt, hogy melyik ezred bír ki több fáradtságot, melyiket csigázza el legkevésbé a napokig tartó erőltetett menetelés.

A harc a szellemi és testi erők mérkőzése — mondja Clausewitz tábornok — s ugyanez áll a nagy hadgyakorlatokról is, a mely döntő mérkőzés két seregrész között. Igaz, hogy komoly harcban a lelki erő tán még fontosabb, de a testi erő is nélkülözhetetlen.

Valamint a komoly háboruban, ugy a hadgyakorlaton is inkább csak a vakesettől függ, hogy ki milyen megerőltető menetelést végez. A két seregrész keresi egymást, hogy összeközhessék s a győzelmet elragadja az ellenféltől. Amely csapatok legtávolabb állanak, azok tesznek legnagyobb utat s így ezek mérülnek ki legjobban. Hogy pedig melyik csapat hol áll, az nem csupán az előleges rendelkezésektől függ, hanem attól is, hogy milyen újabb tervet eszelt ki az ellenfél s mikép lehet azt gyorsan és a legbiztosabban meghiusítani. Mert a próbaháboru haditervét hónapokkal előbb megállapítják ugyan, de azon folyton változtatnak s néha eredeti formájából teljesen kiforgatják a véletlen körülmények. Ha egy felhőszakadás, árvíz hirtelen megváltoztatja a terepviszonyokat, hidakat elmos, utakat betemet, vagy megrongál, menten meg kell változtatni az egész haditervet.

A hadgyakorlat színterét rendszeren már tavasszal végleg megállapítja a hadvezetőség. A nagy vezérkar bejárja a területet, új térképeket készített róla, amelyen pontosan fel van véve minden falu, major, különálló udvarház, kut, hegyszakadék, gyalogösvény, bokor s egyedül álló nagy fa, ahonnan a vidék messzire belátható. Különösen fontosak az olyan kiemelkedő pontok, a honnan egy-két ember áttekintheti az ellenfél minden mozdulatát, ha sük terepen történik a felvonulás.

De fontosak ezek szaggatott terepen is, mert a kémeknek alkalmat nyújtanak arra, hogy észrevétlenül kikémleljék az ellenség tervét és legközelebbi hadmozdulatait.

A próbaháboruban csak olyan nélkülözhetetlenek a kémek, a hirszerzők, mint az igazi háboruban. E nélkül a sereg egy lépést sem tehet. Tudjuk, hogy olyan háborúkban, a miiket egy nemzet szabadságáért, vagy megtámadott hazájáért visel, minden ember kém s az ellenség ott semmi pénzért sem kap megbízható kémeket.

Igy voltak nálunk 48-ban s így az orosz-osztrák háborúkban. A békés harci játék alkalmával nem fogadnak ugyan drágán fizetett kémeket, de az ellenség felől jövő minden embert megfognak, kikérdeznék, hol, merre és mennyi ellenséget látott? Némelyik jámbor ember megjed a sok cifra egyenruhás tiszt láttára s egérből elefántot csinál. Amelyik csapatparancsnok aztán az ilyen álhíreknek hitelt ad, olyan baklövést követhet el, hogy mindjárt megkapja a kék ivet, amelyen nyugdíjaztatását kell kérnie.

A míg a király jobban bírta a lovaglást, az őszi nagy hadgyakorlatokon igen sokat szerepelték nemcsak az egyes csapatvezérek, hanem az önálló parancsnokok is századostól fölfelé. A király éles szeme rögtön észrevette a hibát s ha odapillantott és nemtetszően ránta a fejét, akkor az annyit jelentett, hogy kéri nyugdíjaztatását.

Ezért voltak mindig az őszi manőverek után a tömeges nyugdíjazások, különösen a törzstiszti karban.

De ha a király megpillantott egy alant tisztet, aki csapatát ügyesen és hidegvérrel vezette, avagy a fedezékeket felhasználva, tüzharcot indított, az előtt nyitva állt a fényes katonai pálya. A király megludakolta, hogy kicsoda s ez elég volt, hogy nyomban elő is léptessék.

A hirszerzők addig kétszeresen fontosak, amíg a két sereg nem surlódik, nem érintkezik egymással. Ha gyalogcsapatokat küldenek ki, ezeknek napokkal előbb el kell indulniok s minden fűfángot föl kell használniok, hogy az ellenség állását teljesen kikémlelhessék.

Az ilyen különítmények parancsnoka aztán egyes megbízható katonákkal írásbeli jelentéseket küld vissza. Rendszeren kettőt küld el két különböző irányban, hogyha az egyiket elfognák, a másik mégis célhoz érhesen. Akit elfognak, az úgy tesz, mint háboruban szokás, lenyeli a jelentést, hogy az ellenség el ne olvashassa.

Az ellenség hadállásának felderítésére, amedőn még messze van tőlük, nagyszámú lovasvasságot küldenek ki, amely aztán mintegy százlábu rovar, apró rajokat ereszt ki magából, elővéd, utóvéd és oldalvédek gyanánt. Az elővéd maga is biztosított menetben halad, állandó érintkezésben vannak egymással s ha az egyik veszélyben van, egy-két perc múlva a többi is mind tudja.

Mikor már a felvonulás bevégeződött s a döntő ütközetre készülődnek, minden attól függ, kisebb ponton melyik fél tud gyorsabban nagyobb haderőt összpontosítani. A gyorsaságtól és találatkonyságtól függ minden. És amikor a két fél katonái közt legelkeseredettebb a puská és ágyutüz, amikor lihegve és verejtéktől csörgő arccal rohannak egymásfelé s a pokol lángjaként világít a sok csillogó szuronyhegy, egyszerre csak megperdülnek a dobok, a rohanó ellentelek tüstént megállanak, lábhoz eresztik a szuronyos puskát, lekadják a sapkájukat s egetverő éjjen kiáltásba törnek ki:

— Abschlag, Abschlag! morajlik ezer meg ezer torokból mindenfelé.

A dobpergés-jelet átveszik az összes kürtösök s hegyen-völgyön, a falukban és mezőkön egy jó félóraig egyebet se hallani, mint a tritata-tritata-t, vagyis a lefuvást, ami a hadgyakorlatok végét jelenti.

A tiszték a megbeszélésre sietnek, a bakák pedig leheverésnek s az öreg „szentségek,” ahogy magukat nevezik, összeülekezve végtelen boldogan kiáltják:

— Holnapután affirolunk!

Ez pedig cifra bakanyelven azt jelenti, hogy beadják a katonamundért s kikapják Ferenc Jóska bezárt ládájából a szabadságukat.

TANÜGY.

(—) **Tudnivaló az iskolai beiratásokról.** Arad város polgármestere a következő tudnivalókat teszi közzé: Arad szab. kir. város területén lévő állami elemi, valamint Arad szab. kir. városi községi elemi és polgári fiú- s leányiskoláinak osztályaiba, nemkülönben női ipariskolába a rendes tanulók szabályszerű felvétele az 1910-11-ik iskolai évre szeptember 1., 2. és 3. napján lesz. Ugyanazon napok délutánjain pedig a felvételi és javító, valamint a magánvizsgálatokat tartják meg. Ezek nyomán a rendes iskoláztatás szempontjából felhivatnak mindazon szülők és gyámok, kiknek 6-12 éves, tehát a mindennapi iskolába kötelezett gyermekük van, hogy azokat, de különösen az elemi iskolák alsóbb osztályaiba beadandó gyermekeiket a kitűzött három napon, vagy legfeljebb az iskolai év megkezdésének első hetében annál is inkább pontosan beírassák abba az iskolába, amelynek körzetébe a jelenlegi lakásuk tartozik, mivel a később, vagy egyáltalán nem jelentkezők az újabb kiadott miniszteri rendelet értelmében a szeptember 19-től 24-ig bezárólag eszékendő összeírás alkalmával meg fognak intetni s amennyiben ezután sem iratnak be gyermekeiket vagy gyámoltjukat, nyomban az előírt pénzbírsággal sújtják őket. Megjegyezzük továbbá hogy a szülőknek és gyámoknak szabadságukban áll gyermekeiket a háznál, vagy bármely jellegű iskolánál taníttatni, az esetben azonban kötelesek erről az iskolásoknak bizonyítványt előmutatni. A községi és az állami elemi iskolákban az 1908. évi XLVI. törvénycikk 1. §-a alapján a tanulókat ezután *teljesen tandíjmentesen veszik fel* és csak 50 fillér beiratási díjat tartoznak fizetni. A városi községi polgári fiú- és leányiskola összes osztályaiban az évi tandíj a helybeliekért 24 korona, a vidékiekért 48 korona, mely összegnek fele a beiratás alkalmával azonnal, a másik fele pedig az iskolai év második szakában, február hó első napjaiban fizetendő. A polgári leányiskolában a francia nyelvi oktatásért külön 12 korona tandíj jár, mely szintén félévénként 6 koronával fizetendő. A polgári fiú- és leányiskolában a tandíjon kívül fizetendő még a hozzájárulási díj címen minden gyermek után 80 fillér, könyv- és szer-tárdíjban 1 korona, értesítő-díjban 1 korona. Tájékoztató végett megemlíjük továbbá, hogy az elemi V. és VI. leányosztály ezután a Weitzer János-utcai elemi leányiskola épületében lesz elhelyezve, azonkívül a Fürj-utcai, Csutora utcai és Gizella-utcai állami elemi egyes iskoláknál, valamint a Sága külvárosi községi elemi egyes iskolánál is az V. és VI. osztályokba jelentkező tankötelesek is felvételt fognak. Azok a helybeli szegénysorsu szülők vagy gyámok, kik a polgári fiúiskolákba beadandó gyermekeik, vagy gyámoltjaik részére tandíjmér-éklést vagy elengedést nyerni óhajtának, ennek elnyerése végett augusztus hó 29-étől szeptember hó 1-éig a belvárosi kapitányi hivatalnál, a Poltura, Sága és Gáj külvárosokban, valamint a tanyákon lakó lakosok pedig a gáji kapitányi hivatalnál jelentkezhetnek. A hat évet még be nem töltött gyermekek egyáltalán nem vétetnek fel. Az elemi iskolákba beiratkozott tanulók szüleinek ezután nem kell sehohol jelentkezniük, csakis az illető iskola igazgatójánál az iskolába való felvétel eszközése végett.

A felpofozott hereg.

— **Bonyodalmak egy kokott miatt.** —

— *Parisi levél.* —

A Versaillesba igyekvő villamos-kocsik tegnap dél óta zsufova indultak már kezdő állomásuktól, a Louvre-tól. A lyoni-vasut igazgatósága azon gondolkodott, ne indítson-e külvonatokat. Egész Páris kifelé igyekezett, hogy valóban párisi, tres parisien jelenetet végig mulasson Saint-Germainben. A szép fekvésű kis városban, amely husz kilométernyire és két évszázadnyira van a Szajna-parti Babilontól, nevezetes tárgyalás volt. A rendőrbíróságnak tegnap kellett döntenie Ghyka román hereg világraszóló pöréről. A hereg a sértett fél, Martet ur, közjegyzői irnok a vádlott. A sértés 3-5 pofon, a melyet a főmagasságu hereg ur a plebejus irnoktól kapott. Az ok egy női kalap. Egy kalapóriás.

Kevésbe mult, hogy föl nem lobogózták Saint-Germain házait. Az ablakokból kíváncsi leányfejek hajoltak ki, hogy üdvözöljék a félelmetessé dagadt idegenforgalmat. Az utcákat ellepték a dologtalanok, a bámulók száza. Várák a vádlottat, a hereget, de leginkább Liane de Pougy asszonyt, a nagy háborúság szép Helénáját. Mert, hogy eza civódás asszony miatt tört ki és fajult el a bizonytalan számú pofonig, az természetes.

A komoly és kopasz Quesnel ur, a békebíró, fontosságának tudatában hanyag előkelőséggel int a törvényszolgákoak, hogy nyissák meg a „torem” szánnyas ajtóit. A keskeny szoba hamarosan megtelik párisi érdeklődőkkel, az érdekelteknek már alig jut hely. Kacagó, flörtölő, tréfás kedvű népség szórakozik együtt. Egyszerre elül a zaj. Megérkezett a nap hősnője, a bájos Liane de Pougy. Nemde hölgyeim, önök azt is kívájnák tudni mulhatatlanul, hogyan volt öltözve? Mályvaszinü selyemruha volt rajta, egybeszabott, diszes, de izléses. Barna fűrtjein, a melyeknek csak elenyésző tört része nőtt saját fejének talajából, divatos turbánalaku szalmakalap, kék túll-disszel. De ez nem ama kalap, ama végzetes és történeti nevezetességű; mert az ma fontos hivatalos személy, tanuként van beidézve és rendeteg papirdobozban a békebíró asztalán várakozik, míg rákerül a vallomás sora . . .

A bíró idézi a hereget. Belép egy kicsi, sovány, sápadt, beretvált képű ifju, hasonlatos egy jól kiéhezett zokéhez a Derby előestélyén. Semmi hercegi sincs rajta, csak siránkozó hangja és orrából eredő beszédje. A fenség még most is csak izgalmal és meghatottsággal tud visszagondolni ama husvéti hétfőre, amelyen szép babája kivitte Saint-Germainbe, hogy közvetlenül szemlélje, mint ünnepli a nép Urunk föltámadását.

— Husvét hétfőjén — kezdi panaszát — Liane de Pougy asszonnyal elmentem a Jousset polgár cukrosboltjába. Egy sereg hölgy ült ott, akik csodálkozva és rosszul titkolt irigységgel szemléltek Liane kalapját. „Micsoda kalap! Micsoda maskara! Micsoda szörnyeteg!” És ezek voltak még a legenyhébb kifejezések. Egy ur különösen buzgó volt hölgyem gunyolásában. Én kimentem a boltból, ő utánam jött és felpofozott. Rendőrök léptek közbe és együtt mentünk aztán az órállomásra, a hol jegyzőkönyvet vettek föl velünk.

A hiányos vallomás kiegészítése céljából most a mályvaszinü szép asszony szólalt föl. Mindenekelőtt a nacionáléját hallgatják meg. Fájdalommal értesülünk, hogy ő nagysága már harminchét évesnek vallja magát. Balzac ent-e deux ages-asszonya szégyenlősen fog mondogájához.

— A rue au Pain-ben jártunk. A fejemen egy kis kalap volt, egy nevetségesen kicsiny kalap . . .

A bíró mosolyog és a doboz az asztalon mintha mozgolódna . . .

— Találkeztünk néhány hölgygel, a kik elkezdték hangosan mulatni az én kis kalapomon.

Haha, hihi, hangzott a kacaj felénk minden oldalról. Némelyek egy kellemetlen emlékeket idéző vándormadárral hasonlították össze. Heregemet bántotta a dolog s hogy megvigasztaljon, így szólt: Jó volna, ha ezek a dámák a tükörbe pillantanának, mielőtt másra csufoolódna. Erre egy ur, a ki a kiseretükben volt, odaépett és azt kiáltotta a hereg fölébe:

— Maga itt sértegeti a feleségemet! És egy állat nevével illette.

A béke bírja diszkrétén érdeklődött az állatnév kezdőbetűje iránt. De nem volt szerencséje. A gyöngéd Liane makacsul megtagadta az erre vonatkozó vallomást. Csak annyit árult el, hogy a hereg visszaadta az állatnevet, mire Martet ur pofon vágta az idegen aris tokratát, aki nem védekezhetett, mert tele volt a keze a szive hölgye részére vásárolt apró ékszerrel. Aztán meg a prince oly vézna és gyöngé és ez a brutális irnok olyan izmos, mint egy . . . Liane nem fejezte be a mondatot.

A kissé ideges bőbeszédűséggel előadott vallomás után végre a vádlott is szóhoz jutott. Lovagiasan elismerte, hogy *nyakon vágta a hereget egyszer, kétszer, talán ötször*; becsületesen és nyílt marokkal, a hogy a katonáéknál tanulta. De nem ő kezdte, hanem a hereg.

— És sajnálja amit tett? — kérdi a békebíró.

— Eszem ágában sincs. Rendreutasítottam egy urat, a ki sértegette a hölgyeket, ez az egész. Az az ur különben is külföldi.

— Hát a külföldit szabad pofon vágni? — Vág vissza a jog őre.

Martet ur erre a kérdésre nem felel.

A benszülött saint-germaini tanuk mind Martet ur mellett vallanak. Liane de Pougy és Ghyka hereg már rég szálka a szemükben. Kiderül, hogy nem ez a legelső látogatásuk a békés városkában.

— Tavaly is, — beszéli az egyik, Chauveau, a vádlott kollégája, — külön ültem a kávéház terraszán. A nagysága a kutyáját sétáltatta. Egy kis fekete ölebet. Egyszerre egy katonatiszt foxterrierje köze edik a nagysága pudlja felé és megharapja. A kutyus vonitva menekült Liane de Pougy gyöngéd karjába.

— Természetes, — szól közbe a hölgy félhangon. — Hisz én vagyok az anyja.

— És Ghyka hereg inzultálta a tisztet. Egy barátom közbelépett. Tetszik tudni, nem akartuk, hogy diplomáciai bonyodalom támadjon . . .

— Legyen nyugodt, — mond a békebíró, — a hadsereget nem mozgósították volna.

— Sok baj van ezzel a nagy és félvilági hölgygel ott Saint-Germainben. A békés lakók két szörnyen haragos táberre szakadtak miatt.

A hereg képviselője keveseli azt a büntetést, a melyet Quesnel ur kiszabhat Martet-ra. Illetékességi kifogást tesz, mert a pofonok tüzeiben vér is ömlött és az ovisi lelet szerint az egyik hercegi fog meglapult. Hiába szónokol a védő. A nagy kalap okozta tragédiát felsőbb hatalmak deus ex machinája fogja megoldani, a büntető-bíróság Versaillesban. A tömeg lázongani kezd. A kívülrekedtek legalább látni szeretnék Liane de Pougyt. Egy csirkefogó erőszakoskodni kezd a rendőrökkel. Hamarosan lefűlelik és a posztra viszik. Az órszoba ablaka az udvarra nyílik, a melyen át kell vonulnia Saint-Germain szép Helénájának. A fickó boldogon kiáltja: Láttam őt, láttam őt! S békességgel türi el a rendőri pofonokat. Ha egy hereg eltűrte, ő miért nem? Ő is megszenvedett szive hölgyéért.

A kis Ghykát nagyon bántja a sokaság kíváncsisága. Beül Liane-nal az autóba és elrobognak Páris felé.

Tisza István üdülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Pöstyén, aug. 12.

A Vág-menti iszapvárosban, ahol a könnyebb betegek és üdülők mellett több ezer pár mankó és ugyanannyi toloszék ad évente egymásnak találkozó, üdül Aradváros országgyűlési képviselője, Tisza István gróf. Amilyen egyszerű ennek a nagy államférfinek egyénisége és életrendje, olyan kevés különös van az itteni időzésében. De az a benső kapocs, amely az aradiakat Tisza Istvánhoz fűzi és az a rendkívüli érdeklődés, amelylyel a fürdő magyarjai és külföldi vendégei Tiszát körülveszik, azt a néhány külsőséget is érdekessé tehetik, mely erről a kuráról feljegyezhető.

Tisza István gróf nejével, sógorával: Bölöny Józseffel (akit néhány hét előtt választottak meg Tisza István lemondása folytán az ugrai kerületben) és Bölönynével érkezett Pöstyénbe. Ez a kicsi intim környezet alkotja Tiszának egész társaságát. Ismerőse, politikai barátja van igen sok a fürdőzők között, de köszöntésen és rövid barátságos szóváltáson nem igen terjed többre a velük való érintkezés. Az emberek respektálják egymás kuráját, pihenését és se politizálással se más módon nem zavarják egymást abban. Tiszáék a Park-villában laknak. Tisza is, meg a felesége is használják a kurát, amely különben harmad-negyed izben hozza őket Pöstyénbe. A kura a déli időn túl terjed és pontban két órakor jönnek a fenn tartott asztalhoz a gyógyterem teraszára ebédelni. Az asztaluktól jobbra egy hosszú fenn tartott asztalnál ebédel magyar előkelőségek és külföldi vendégek egy érdekes társasága, közöttük Purgly Sándor szabadkai, báji Patay István beregvármegyei főispán, Fodor Kálmán dr. orszgy. képviselő, a fürdő főorvosa, Kintzig János aradmegyei nagybirtokos, néhány főszolgabíró, egy stuttgarti dragonyos főhadnagy és mások. Tisza igen jó színben van és szinte fölfrissültnek látszik. Amikor mások a hűvösre fordult nyári napokon felöltötte bujva jönnek ki, Tisza könnyű, szürke nyári ruhában, panama szalmakalapban jár. A politikai munka napjaiban kissé meghajlottak látszott, most nyulánk alakja egyenes, egész fiatalos tartásu.

Az ebéd 3 óráig tart, azután Tisza lakására megy — dolgozni.

— Roppant nagy postát kapok — mondta valakinek — alig győzöm elintézni.

Utána küldik a lapokat, amelyeket érdeklődéssel fut végig. Ide kapta a táviratot, amelyben az Erődsy-ünyben a becsületbiróság elnöki tisztét kínálták neki. Ezt persze nem vállalta el. De egyébként se foglalkozik politikával, ama pár szónyi beszélgetése kivül, amelyet pár ismerőseivel folytat.

Hogy a fürdőnek milyen elsőrangú eseménye Tisza itteni kurája, erre jellemző, hogy idejövetele alkalmára a szürke *kurlisza* is szokatlan ünnepi formát öltött. Egész első oldalán Tisza Istvánról ír hosszú, lendületes cikket a többek között a következőképp:

„Illusztris vendége van fürdőhelyünknek: Tisza István gróf. Üdvözljük őt szívünk egész melegével és azzal az őszinte, forró kívánságunkkal, hogy kurájának befejezte után friss egészségben térjen vissza fáradhatatlan munkásságának színhelyére, a parlamentbe. Büszkék leszünk rá, ha fürdőhelyünk világhírű forrásai megacélozzák Tisza István gróf erejét és már eddig is ismert emberfeletti buzgalmát fokozni fogják. Szüksége van az országnak arra, hogy a parlament domináló pártjának, tehát a nemzetnek is legkiválóbb férfiak közül megerősödjön

térjen vissza a nemzetboldogító tevékenységének otthonába.”

A cikk aztán Tisza politikai küldetésének méltatására tér át s ezzel végzi:

„Gróf Tisza István eddigi tetteiből az tűnik ki, hogy minden idejét, minden tehetségét hazájának szentelte. Ezzel már méltó viselkedést vált a Tisza névnek. Hogy azonban hazafias munkásságának szemmel látható eredményeit, a magyar nemzet politikai, gazdasági és szociális jólétét és gazdagságát ő maga is minél előbb élvezhesse, államférfiúi erejének teljességére és állandó jó egészségre van szüksége. Lelki, szellemi ereje érintetlen, a fizikai erő véges. Hő forrásaink ereje acélozza meg erejét, tegye állandóvá egészségét.”

Tiszáék hír szerint szeptember 15-ig maradnak Pöstyénben. A parlament vakációja szeptember 27-ig tart s nem lehetetlen, hogy e két dátum közötti időt fogja Tisza felhasználni arra, hogy a választások után tett ígéretéhez képest Aradra jöjjön és látogatásokat tegyen.

Szervezkednek a kibicék.

— Jaj a játékosoknak. —

*

Az a sok mellőzés és kiméretlen bánásmód, amelylyel az alsós játék aktív hívei a különben oly türelmes, szelid és odaadó kibicéket illették, végre valahára sorompóba szőlította a nemes játék passzív szemléelőit.

Sokat, sőt eleget nyeltünk már — mondották, — ideje tehát, hogy szervezkedjünk azokkal az elemekkel szemben, akik a mi rokonérzésünkkel oly rutul visszaélték, — sőt élnek.

A szervezkedés megkezdődött és az agitáció, amelyet egyik kávéházunk legtörzsebb kibicé indított meg, csakhamar széles hullámokat vetett. Az eszme élénk és osztatlan tetszésre talált és így nem osoda, ha a tervet a mai napon már a végrehajtás pozitív ténye váltotta fel.

A szervezkedés megtörtént. A kibicék lelkes és mozgékony kara megtartotta az ismerkedő estélyét és utána azonnal hozzáfogott a teendő alapos kidolgozásához.

Az ülés — már amennyire a körülmények megengedték — eléggé zárt volt; különösen az ismerkedés tartama alatt óvakodtak az avatatlan fülektől. Bár a köte es diszkréció engem is köt, mégsem mulaszthatom el, hogy a vezérszónok felköszöntőjének zengzetes akkordjaiból néhány skálát be ne mutassak.

— Uraim, pályatársak! — így szólott a beszéd derekán — mutassuk meg a mi zsarnokainknak, mutassuk meg nekik hogy... (hosszas torokköszörelés) hogy van bennük ész, erő és oly szent akarat, mely rem szül nyulat, mint Nubia párduca (Éljen! Éljen bis Gromoboj!) Mert összefogva erősek vagyunk, uraim, és amily biztonsággal be lehet mondani a szept király bélara még talan az ult mót is, épp oly határozottsággal, önérettel, sőt bátorsággal állhatunk oda szeméncsésebb ellenfeleink és elé bmondhatjuk nekik, hogy csak azért is „ember a kibic!” (Sűrű és lelkes éljenzés, közbeszólás: Hátha megkontrázzák?)

Az ismerkedés emelkedett hangulatban folyt le és megtörténte után gyors tempóban fogtak hozzá az értekezlet megalakulásához. Elnökké közfelkiáltással Zalán Róbert dr. törekvő álló kibicét választották meg. A rokonszenves elnök megnyitotta az ülést és felkérte Aduki Antal törzskibicét és bejegyzett helyettespartnert, hogy előadói tervezetét mutassa be. Megkérte egyszersmind az értekezlet tagjait, hogy közbeszólásaikkal ezuttal ne mediót, hanem ultimót csináljanak.

Előadó ezek után felolvasta nagy készültségre valló tervezetét, melyet a jelen voltak állandó együttérzés el és helyesléssel fogadtak. A sikerült muc-

kálát az alábbiakban adjuk közre, hogy róla a jelen nem volt kollégák is — mihez tartás végett — tudomást szerezzenek.

1. Az aradi kibicék jogos érdekeinek minél hathatósabb megvédésére „A kibicé nem tárgy, de alany” törv. bej. cég alatt egyesületet alkotnak.

2. Az egyesületnek rendes és rendkívüli tagjai vannak. Rendes tagok azok az álló, ülő, törzs és bekebelezett kibicék, akik igazolják, hogy ebbeli minőségükben legalább kilenc hónapot eltöltöttek. (Az aktív alszózó igazolása nem érvényes.) Rendkívüli tagok azok az aktív játszóok lehetnek, akik a jelen szabályzatnak feltétlenül alávetik magukat.

3. A rendes tagok jogai és kedvezményei a játszó partnerekkel szemben:

Az „álló kibicé” előzetes engedély nélkül is megállhat bármelyik játékasztalnál. Közbeszólania nem szabad, de ha a partner rosszul hív ki, akkor a fülét (nem a saját fülét) figyelmeztetésül megfricskázhatja. A mutató ujját a kézben tartott lapokra bármikor ráteheti.

Az ülő kibicé le is ülhet az asztalhoz, ha a törzs, vagy bekebelezett kibicé még nincs ott. De ha megérkeztek, akkor köteles helyét azonnal és szó nélkül átengedni. Az ílemtudó álló és ülő kibicé, a törzs- és bekebelezett kibicének udvariasan köszön. Ez különben — kötelessége a partnernek is. Az ülő kibicé a körülményekhez képest csendesesen is viselkedhetik. Az előzetes megbeszéléshez nincs joga, de véleményét a játékközben is megmondhatja. Tettelegességhez csak akkor folyamodhatik, ha a partner részéről élénk visszautasításra talál.

A törzs- és bekebelezett kibicék közt csak az a különbség, hogy a bekebelezett kibicének minden körülmények közt fentartandó a helye. Jogkörük egyébiránt azonos. Attól a perctől fogva, hogy az ilyen kibicé urak a helyükre leülnek, köteles a játszó partner állandóan többes számban beszélni. (Tehát bemondjuk a kasszát és nem bemondom.) Ebből kifolyólag aztán a nagyobb bemondásokat a partner csakis a kibicé határozott jóváhagyása után teheti meg.

Százast, kétszázast és volátot csakis a kibicé mondhat be; ebbe a partnernek semmi beleszólása nincs, azonban méltányosságból a kibicé is többes számban beszél ilyenkor. De ez nem kötelező. Ellenben, ha a partner elvesztette a játékot, akkor nem mondhatja, hogy elvesztettük, hanem *elvesztettem*. Ha a partner rosszul játszik, akkor nem feltétlenül, szükséges, hogy a kibicé közbeszóljon, elegendő, ha ilyenkor kirántja a megfelelő lapot a játszó kezéből és maga játszik ki helyette. Elsőfoku tiltakozását a helytelen kijátszás ellen a kibicé csakis titkos eldalbalókés alakjában fejezheti ki. A lökés ható ereje egyenes arányban állhat a tiltakozás élénkségével. Pofozni csakis másodfokulag és csak a végső esetben szabad. Ha a partner veszít, arról a kibicé nem tehet, tehát csak azért is ott kell maradnia.

Ha a partner veszít, akkor a kibicé nem követheti, hogy a ceché a játékos fizesse ki. Ez azonban egyedül a kibicé belátásától függ.”

IRODALOM ES MŰVÉSZET

* Chantecler az Urániában. Az idei évnek egyik legszerencsésebb színházi eseménye volt a Chantecler című szindarab előadása. A szindarab, amelynek színterét egy baromfiudvar, csupa állat szereplőből áll. A legkiválóbb elő francia költő darabja, amelyet Parisban játszóztak, valóságos Chantecler lázba ejtette az embereket. A darabot Magyarországon még nem játszózták sehol, de az Urániában most egy pompás paródiát látunk a világhírűvé vált darabról. Valóságos látványosság számba megy ez a pompás paródia, amelynek hőse, a kassza, a szemétdomb királya végül is öngyilkosokénti szándékból egy forrázó favékba öli magát. 241

A cigányprimás hegedűje.

— Amikor az is baj, ha pénzünk van. —
(Budapesti munkatársunktól.)

Váci Kis Lajos cigányprimás az Andrásy-uti Helvécia-kávéházban huzaj a nótákat a mulatni vágyó közönségnek. Ez magában véve nem nagy esemény, mert a többi kávéházban is ugyanezt tapasztalhatjuk. De főlemlítésre méltó az az eset, amely szerdán éjjel történt a nevezett kávéházban.

Egy kedélyesnek látszó uri társaság a késő éjjeli órákban ment be a kávéházba, amely különösen híres arról, hogy a szép (de könnyűvérű) hölgyek szívesen tanyáznak ott. A hangulat a lehető legrózsásabb volt; a cigányok épen egy aktuális kuplét játszottak, senkisémmel figyelt ugyan a zenére, mert mindenki a párjával volt elfoglalva és bizony sokan mélyen belenéztek a pezsgős pohár fenekére. Egyszóval, még az Istenek sem mulattak olyan jól, mint amilyen elsőrendűen a Helvécia kávéház vendégei szórakoztak a nevezetes éjszakán.

A társaság elhelyezkedett egy kör-asztalnál.

— Pezsgőt kérak! — mondotta Moskovics Ernő zombori nagybirtokos, a kiből igazi bácskai vér esőrgedez. Nem sokáig üdögéltek tétlenül, a mulató fiatalember odarendelte a cigányprimást és eljátszatta vele a legszebb magyar nótákat. A cigány gyönyörűen játszott. A bácskai földesur pedig gavallér volt és egy darab eszes bankót csusztatott a hegedű nyílásába. A primás ennek láttára majdnem elszédült és a vomó remegett a kezében.

— Talán keveseled, hogy úgy megrémültél? — kérdezte a humorizáló fiatal nábob. És erre már elővette a hegedűben levő ezresbankó párját és szintugy becsuszattatta a hegedűbe, mint az előbbi. A cigány szeme örömben tűzben égett és nem győzte köszönetni a fényes honoráriumot. Aztán egy kis pezsgőt is ivott a „banda” és újra játszottak a füstös zenészek.

Minden szem a kitűnően mulató társaságra irányult. De ezzel ők mitsem törődtek, csakis a gyönyörnek éltek. A bőkezű földesur most a távozást ajánlotta. És hogy a cigányok öröme még nagyobb legyen, elővette a harmadik ezresbankót és a hangszerbe tette. (Itt meg kell jegyeznünk, hogy a primás kezében úgy remegett a hegedű, hogy Moskovicsnak nagy megerőltetésébe került a papírpénzt a szűk S alakú nyílásba helyezni.) A kedélyes kompánia eltávozott.

A cigányok rögtön abbahagyták a muzsikálást. Első dolguk volt természetesen a tekintélyes szákmány szétosztása. A primás próbálgatta a bankókat kivenni, de sehogysem sikerült neki. Aztán előkerültek különböző szerszámok: tollkés, olló, hajtű és ezekkel próbálták a pénzt kivenni. Nem bírták. A primás homlokán megjelentek a verejtékek. Most a másodprimás, a gordonkás, a brácsás, a pikulás, sőt még a nagybőgős kezén is keresztül ment a hegedű, de egyikük sem tudott vele boldogulni. A három darab ezresbankó úgy elbujt a szárazfában, mintha onnét sohasem akarna előkerülni.

Miután sehogysem tudták a pénzt kihálászni, a hegedűt szépen betakarták és Váci Kis Lajos, a főzenész hazavitte. Másnap elvitte a hangszert egy ügyes hangszerkészítőhöz, aki nagy fejszoválások között a következőket mondotta:

— A hegedűből a bankókat kivenni nem lehet. Csak egy mód van, amely abból áll, hogy a hegedűt szét kell bontani. Ez pedig koekázatos dolog, mert könnyen elvesztheti a hegedű nemes hangját. Most tehát öntől függ,

hogy mit tegyen a hegedűjével, amely öt-száz koronával kevesebbet ér, mint a bentlévő háromezer korona. Tehát most határozzon!

A cigányprimás bizony kellemetlen helyzetbe került. Nem tudott választ adni. Mert abba, hogy a kenyérkereső szerszámját szétzedjék, sehogysem akart beleegyezni. Viszont a hegedűben lévő háromezer koronához is hozzászeretett volna jutni. Hát most mit tegyen? — ez itt a kérdés. Talán majd csak elhatározza magát Váci Kis Lajos valamire. Ha mégsem tudna egyedül kiokosodni, összehívják a cigánybírókat (mint azt a régi jó időkben csinálták) és ott majd eldől a hegedű sorsa.

Be' kár is volna, ha a kitűnő, régi hegedű bűbajos hangját elvesztené, mert hirtelenében nem igen találna Váci Kis Lajos egy olyan másik hegedűt, amellyel egy óra alatt három-ezer koronát tudna összehegedűlni.

Wallenstein Róza — grófné.

— Titokzatos pár Herkulesfürdőn. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 13

A kalandos multu Schönberger báróné, az egykori „szép Róza”, akinek a megboldogult koalíció idejében oly kimagasló politikai szerep jutott, most ismét beszéltet magáról. A politikai eselszövények mesternőjét a budapesti rendőrség, amikor kellemetlenné vált az egykori szövetségeseinek, kitiltotta a fővárosból. Azt hitték, hogy ezzel a kitiltással véget ért Wallenstein Rózának, az egykori szabadkai kaszírónak a karrierje, különösen, hogy pártfogója, Polónyi Géza is hamarosan lekerült a miniszteri bársonyszékről. Azonban nem így történt. A „szép Róza” a sülyedés helyett ismét emelkedett. Schönberger bárónéból grófné lett, valóságos grófné, aki most kilencágu koronát visel a hétágu helyett. Budapestre nem mehet ugyan, de azért nem lett hűtlen Magyarország. A napokban Herkulesfürdőre érkezett új férjével együtt és bár féltékenyen őrizte inkognitóját mégis többen felismerték. Erre aztán rövidesen eltávoztak a fürdőhelyről.

Wallenstein Róza újabb szerepléséről a következőkben számolunk be:

Folyó hó hatodikán reggel a gyersvonattal érkező pár érkezett Herkulesfürdőre. Magas, nyulánk, élénk szőke haju, elegáns külsejű, 28-30 év körüli fiatalember és egy feltűnő eleganciával öltözött nő. Az idegenek, akik egész sereg podgyászt hoztak magukkal, a Ferencz József-udvarba hajtottak és az első emeleten két egymásba nyíló drága szobát vettek ki. A vendégkönyvbe ezt írták:

„Gróf Hohenau Hugó és neje

Berlin.

Az idegenek rendkívül előkelően viselkedtek. Valósággal szórták a pénzt. Ha a kurszalón terraszán, vagy a sétányon megjelentek, minden szem feléjük fordult. Különösen a nő volt az, aki az érdeklődést felkeltette. Elegáns párisi toalettjei, malomkerék nagyságu strucc-tollakkal dusan megrakott kalapjai és főleg mesés diadémjai élénk feltűnést keltettek. Toalettek dolgában senki a versenyt fel nem vehette vele. Pedig Herkulesfürdő híres arról az eleganciáról, amelyet itt főleg a nők kifejtnek. A román arisztokrácia kedvenc fürdőhelyén valósággal tobzódnak a legdivatosabb toalettek, a legújabb kalapformák. De az idegen nő mindenkit levert. Naponta ötször-hatszor öltözködött és pár nap alatt tizennyele kalapot számoltak meg rajta. Természetesen

napokig másról se beszéltek a fürdőben, csak a rejtélyes párról. Ezek azonban nem törődtek az érdeklődéssel. Egyedül jártak keltek, senkivel nem ismerkedtek és nyugodtan végezték kurájukat.

A napokban azután eloszlott a nő körül a titokzatoskodás köde. Herkulesfürdőn időzik többek között F. Gyula szegedi ítélőbíró. A táblabíró beteg volt, midőn Hohenauék a fürdőbe érkeztek és így csak a napokban látta meg őket. Két barátjával sétált a Rezső udvar előtt, mikor szembejött vele az érdekes pár. Mikor elhaladtak, a táblai bíró meglepetve kiáltott fel:

— Ezt a nőt ismerem. Hiszen ez Wallenstein Róza!

Az unszolgatásokra azután elmondta, hogy a tévedés kizárt dolog. Huszonöt év óta ismeri a nőt, aki Szabadkán kezdte meg pályafutását mint kávéházi felirónő, azután Szegedre került, ahol szintén évekig tartózkodott.

— Nem téved, Gyula bátyám? — kérdezte tőle az egyik fiatalember.

— Ki van zárva, — felelte a táblabíró. — Hiszen én vettem védelmembe, amikor a volt szegedi rendőrkapitány el akarta toloncoltatni Szegedről. Akkor nagyon hálás is volt irántam.

Igy azután megszűnt Hohenau grófné inkognitója. Par óra mulva tudta az egész fürdő és mikor este a kurszalóban megjelentek, mindenfelől hangzott a suttogás:

— Schönberger báróné. A „szép Róza” Wallenstein Róza...

A grófi pár is hamar észrevette, hogy felismerték őket. Ugy látszik, ez kellemetlen volt nekik, mert két napra rá anélkül, hogy kurájukat befejezték volna, bucsút mondtak a fürdőnek. Ezek után valószínű, hogy a kurát valamelyik osztrák fürdőn fogják befejezni, ahol nem ismerik annyira a nagy nőt.

MULATSÁGOK.

(=) Mulatság Alvácán. Brád, Körösbánya, Nagyhalmagy aranyifjusága Baternay Károly dr., Brády Albert, Brády Atilla, Csiky Mihály, Kovodányi János, Kresnay Olivér, ifj. Lázár Farkas, Lovich Gyula, ifj. Paraszky Gyula és Román István védnöksége alatt a baszarabaszai, csungányi és a prevalenyi árvizkárosultak javára augusztus 20-án (István király napján) Alvácán, a fürdő vendéglő nagyertermében tűzijátékkal, világpostával, serpentin és konfetti csatával egybekötött zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépti-díj: személyjegy 2 korona, családjegy 4 korona. A táncmulatság kezdete este 9 órakor.

(=) Meghívó. Az ujaradi ipartestület 1910. évi augusztus hó 14-én 25 éves jubileumának alkalmából a „Szóló”-hoz címzett nagyvendéglő kerthelyiségében jóteknőcélu hangversenyt és táncvigalmat rendez. A hangverseny délután fél 4 órakor, a táncmulatság este fél 9 órakor kezdődik. Belépti-díj délután 30 fillér, este 1 korona. A zenét a 33. gyalogezred kiváló zenekara szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatságot a nagyteremben tartják meg.

(=) Az Acsev. Szárnyaskerék Dalkör augusztus hó 14-én a városi vendéglő termében, a lippai zászlószentelésen való részvétel költségének fedezésére hangversenyyel egybekötött táncvigalmat rendez. Belépti-díj: személyjegy 80 fillér, karzatjegy 30 fillér. Kezdeté este fél 9 órakor. Az estélyen kitűnő műsor fogja szórakoztatni a közönséget.

HIREK.

Katasztrófák a levegőben.

— Lezuhant léghajósok. —

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 13.

Ma ismét megszapordott azoknak a száma, akik a levegő meghódításáért folytatott küzdelemben életüket vesztették, vagy életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Egyszerre két légi katasztrófáról is értesülünk. Az egyik Pozsony közelében történt, a másik a newyorki repülőversenyen. A pozsonyi léghajós szerencsétlenség áldozata tudományos kísérletei közben járt szerencsétlenül, míg az amerikai versenyeken egy fiatalember vakmerő léghajós produkcióját életével fizette.

A szerencsétlenül járt léghajósokról következő távirataink számolnak be:

Pozsonyból jelentik: A város közelében ma délelőtt súlyos léghajós szerencsétlenség történt. *Schleier Antal dr.*, aki tudományos léghajós felszállásai révén nagy hírnévre tett szert, reggel 8 óra 25 perckor indult el Bécsből egy tudományos léghajós ut megtelele céljából. A ballon felszállásánál északnyugati irányt vett, de később irányát megváltoztatta. Pozsony közelében egyszerre a léghajó utasával együtt a földre zuhant. Az esés következtében *Schleier dr. bal felsőcombját eltörte*. A léghajó lezuhanásának oka eddig ismeretlen, valószínű, hogy a szerencsétlenség leszállás közben történt *Schleier* doktort, aki a bécsi meteorológiai intézet asszisztense, a helyszínre érkezett orvosok zonnal ápolás alá vették. Állapota aggodalomra ad okot.

Newyorkból jelentik: Az alsbury parkban folyó repülőversenyeken ma délután két fiatalember egy léghajón négyezer láb magasságba emelkedett fel. Ekkor a léghajók egyiké egy ejtőernyő segítségével ereszkedett le a földre minden baj nélkül. A másik fiatalember erre még kétezer lábbal magasabba emelkedett fel és onnan kísérlete meg a leereszkedést két ejtőernyő segítségével. Az egyik ejtőernyő azonban elromlott és a másik nem volt elég, hogy a fiatalembert sértelesen lehozza. A vakmerő léghajós oly sebesen esett lefelé, hogy a földet érve mint egy alaktalan hústömeg, holtan terült el.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma a kettős ünnep miatt szerdán reggel jelenik meg.

— **Kitüntetések a király nyolcvanadik születése napján.** Hivatalosan jelentik Bécsből: A király nyolcvanadik születésnapja alkalmából a kitüntetések egész sora fog bekövekezni. Ezuttal azonban az ordó eső nem lesz olyan sűrű, mint volt a koronázási jubileum alkalmával. Körülbelül három-négyezer embert fognak kitüntetni, csakis olyan előkelő férfiakat, akik a *humanitás terén* nagy érdemeket szereztek.

— **Ferenc József és a spanyol kulturharc.** *San-Sebastianból* jelentik: A spanyol külügyminiszter ma újságíróknak kijelentette, hogy nem felel meg a valóságnak az a híresztelés, mintha az özvegy spanyol királyné *Ferenc József* király intervencióját kérte volna a Vatikán elleni harcban. A spanyol kormány soha egy pillanatig se gondolt arra, hogy egy harmadik államot kérjen fel közvetítésre. A spanyol anyakirályné a neki imputált lépést nem tette meg és az egész híresztelés mesénél nem egyéb.

— **Az orvosszövetségek kongresszusa Aradon.** Az orvosszövetség aradi fiókjának meghívására a szövetség idei kongresszusát Aradon tartja szeptember hónapban. Az orvosszövetség az orvosi kar gazdasági és szociális érdekeit van hivatva istápolni és az orvosi kar helyzetének javítását, előbbrevitelét célozzák ezek az évenként megismétlődő kongresszusok is. A szeptember 8 án tartandó kongresszusra vonatkozó előkészületek már folyamatban vannak. Ugy az aradi orvos fiókszövetség elnöksége, mint a rendező és fogadóbizottság buzgón fáradoznak, hogy a kongresszusi vendégek ellátása és elszállásolása minden kívánalomnak megfelelő legyen. Eddig is már biztosítva van közel 300 vendégnek elszállásolása. Nem tudni még pontos számát a vendégeknek, mert a tulajdonképeni jelentkezést augusztus 20-ika körül fogják Budapest utján az aradi fiókszövetséggel közvetíteni. Magán családok a legnagyobb készséggel ajánlották fel eddig is 1—2 estére lakosztályuk egy részét 1—2 orvos számára és remélhető, hogy Aradváros vendégszerető közönsége amutakozó szükséghez képest biztosítani fogja a vendégek elszállásolhatását. A vendégek egyrésze már szeptember 7-én délelőtt érkezik, de legnagyobb része szeptember 7-én este. Ekkor érkeznek a budapesti vendégek, élükön *Kétly* egyetemi tanár, *udvari tanácsosa*, az Országos Orvosszövetség elnökével. Szeptember 7-én déltől kezdve minden érkező vonatnál várni fogja a vendégeket az elszállásoló és fogadó-bizottság. Szeptember 7-én este 8 órakor ismerkedési estély lesz a Központi szálló télikertjében. Reggel fél 8 órakor találkozás a városi kávéház terraszán, innen felvonulás az aradi vértanúk szobrához, melyre az Országos Orvosszövetség nevében koszorút helyeznek el. 9 órakor a kongresszust megelőző igazgatósági tanácsülés a városháza kis termében. 10 órakor kongresszusi közgyűlés a városháza dísztermében. A kongresszus díszelnökei: a főispán, alispán és polgármester. A nagygyűlést a főispán nyitja meg. A kongresszus után bankett a Fehér Kereszt télikertjében. Bankett után a város nevezetességeinek meatekintése. Másnap reggel azaz 9-én kirándulás *Menyháza*ra, ahova a fürdőigazgatóság a tagokat vendégeül meghívta. A végleges tárgysorozatról, melyet az Országos Orvosszövetség központi tanácsa állít össze, valamint a kongresszusra vonatkozó egyéb érdekesebb részletekről legközelebb emlékeztünk meg.

— **Kinevezés.** Aradvármegye főispánja *Szabó Karácsony* vármegyei árvaszéki írnokot irodatiszté nevezte ki. *Orosz Pál* ternovai járási írnokot pedig a közponba helyezte.

— **A török nagyvezér Bécsben.** *Bécsből* jelentik: *Harri* pasa, a török nagyvezér ma Bécsbe érkezett. A pályaudvaron a török követség tagjai fogadták. A nagyvezér az „Imperial” szállóban vett lakást. *Harri* pasa *Aerenthal* gróffal fog tanácskozni külügyi kérdésekben.

— **A negyvennyolcas honvédek városi segélye.** Évekkel ezelőtt Aradváros 2400 koronát szavazott meg a negyvennyolcas honvédek segélyezésére. Ebből a segélyből eleinte havi tizenkét korona jutott egy-egy személyre, míg 1905-ben, minthogy a segélyezendők száma megfogyott, az összeget tizenöt koronára emelték. Azóta az öreg honvédek, bár számuk ezidőszertig mar csak nyolc, havi tizenöt korona segélyt kaptak, ami bizony a ma már teljesen eltörődött, részben nyoma érők aggastyánok ellátására nagyon kevés. A negyvennyolcas honvédek aradi egyesülete, amely a városi segélyt jótékony adományokból eddig is növelni igyekezett, most azzal a kéréssel fordul a városi tanácshoz, hogy a város által megszavazott 2400 koronát teljes összegében fordítsák a még élő nyolc agghonvéd segélyezésére.

— **Lesz-e postás-sztrájk?** A napokban köszöltük egy kolozsvári lap ama hírét, hogy *Karácsony*ra kift a postás-sztrájk. Erre vonatkozólag ma *Filep Samu* postatanácsos ezt mondta:

— Ebben az ügyben *Dernyei* igazgató ur egyizben már nyilatkozott. En ahhoz a nyilatkozathoz vajmi kevés újat tehetnék hozzá. Azt azonban mondhatom, hogy ha Budapesten tényleg általános sztrájkra szervezkednek, akkor az nem lesz általános. Erdély postatisztjei és tisztviselői oly nagy szeretettel és bizalommal állnak igazgatójuk személye körül, hogy teljesen megbiznak ama kijelentésében is, hogy a *jelen kormány teljesíteni fogja jogos kérésüket*. Ami pedig azt a bizonyos jelet illeti, ami az általános sztrájk kezdetét hirdeti, arra vonatkozólag csak annyit mondhatok, hogy az a jel a telefonközpontokban okvetlenül meg fog rekedni. Onnan tovább nem mehet. Legyenek teljesen nyugodtak. Mi hivatásunk magasztán állunk és nem hagyjuk magunkat semmiféle bizottság által megtéveszteni. Dolgozunk és bizalommal várjuk anyagi helyzetünk javulását.

— **Károlyi Gyula** — becsületbirósági elnök. *Marosvásárhelyről* jelentik: Minthogy *Tisza István* gróf a neki felajánlott becsületbirósági elnöki tisztelet nem vállalhatta, *Désy Zoltán* és *Bethlen István* gróf becsületbirói részéről *Bornemissza Elemér* bárót ajánlották elnökül. *Erődy Sándor* segédei őt is elfogadták, mert azon az állásponton vannak, hogy minden gavallér embernek ítéletében megnyugosznak. *Bornemissza* azonban nem vállalta az elnökséget. Erre *Erődy* részéről proponáltak többeket *Désy* bírái azonban ezeket el nem fogadták, mire ismét *Désyék* proponáltak: *Károlyi Gyula* gróft, *Aradvármegye* volt főispánját. *Erődyék* elfogadták. *Károlyi Gyula* gróf táviratban jelezte, hogy az elnökséget vállalja s ma délután elutazott *Marosvásárhelyre*.

— **Vaughan** bárónő esküvője. *Vaughan* bárónő esküvője *Durieux* val hétfőn reggel hét órakor lesz *Arrons de Ville* polgármestere előtt. A bárónő *De la Croix* kisasszony néven szerepel. Ebből bizonyos, hogy *Lipót* király nem esküdött meg a bárónővel halalos ágyán.

— **Elmozdított ügyvéd.** A *temesvári* ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Nemes Zoltán* előbb vajdahunyadi, most buziásfürdői ügyvédet a magyar királyi Kuria 54/1910. szám alatt kelt tételével az ügyvédségtől való elmozdításra ítélte, minek folytán *Nemest* a kamaránál vezetett ügyvédek lajstromából törölték.

— **A drótnélküli telefon.** *Londonból* jelentik: A drótnélküli táviró után a drótnélküli telefont is megcsinálták. *Cepel* báró tengerész-tiszt diadala az új találmány. A találmány lényege az, hogy zenei hanghullámokat továbbítanak. A hanghullámok felvételére a drótnélküli táviróhoz hasonló készülékek szolgálnak. A kísérletek fényesen sikerültek. Egy kísérlet alkalmával *Slonghi* állomása az angol nemzeti himnuszot adta le a párisi és brüsszeli állomásoknak és a dallamot teljesen tisztán ki lehetett venni.

— **A megkárosított aradi ipartestület** cím alatt, lapunk mai számában megjelent közleményre vonatkozólag *Hönig Ottó* szivat'yugyáros kijelentette előttünk, hogy a szabálytalanságokért nem ő a felelős, mert a leírásokat ő a számvevőség utasítása alapján teljesítette és a számvevőség beleegyezése nélkül ő semmit se tett. Ebben az ügyben szerdán — mint már megirtuk — rendkívüli előljárásági ülés lesz. *Hönig* kéri az iparosokat, hogy azon minél számosabban jelenjenek meg, mert a gyűlésen kiderül, hogy őt a rendőrség alaptalanul molesztálta.

— **Pörvesztés Lujza hercegnő.** Münchenből jelentik: Az itteni törvényszék szüneti tanácsa ma Lujza hercegnő ellen beadott váltópórt tárgyalta. Minthogy a hercegnő, aki az idézést még Brüsszelben átvette, nem jelent meg a tárgyaláson és ügyvéddel se képviseltette magát, a bíróság őt elmarasztalta.

— **Villamosvasutak sztrájkja Fiumében.** Fiuméből jelentik: A villamosvasúti kalauzok sztrájkra készülnek. A sztrájk oka egy Dorcsics Károly nevű főellenőr, aki egyúttal pénztárosa is a társaságnak. Ez az ember mindenféleképpen zaklatja a kalauzokat és levonásokat eszközöl fizetésükből. Rendkívül el vannak keseredve a szegény emberek; a héten deputációt vezettek az igazgatóság elé és kérték Dorcsics elbocsátását. Az igazgatóság a kérést elutasította, a mozgalom vezetőjét, egy Lukács nevű kalauzot elbocsájtották, egy másikat pedig nagy pénzbüntetéssel sújtottak. Ez az eljárás az elkeseredést a végletekig fokozta. Ma éjjel gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy újabb felterjesztéssel fordulnak az igazgatósághoz sérelmeik orvoslása végett és a mennyiben kérésüket elutasítják, vasárnap reggel valamennyien sztrájkba lépnek.

— **Merénylet egy kongresszuson.** Kopenhágából jelentik: A nemzetközi jóléti kongresszuson, amely az idén Kopenhágában ülésezik, tegnap kínos jelenet játszódott le. Leydet dr. párisi delegált éppen a francia nők szociális jótékonyágáról tartott előadást, amikor a hallgatóság soraiból előugrott egy nő és felémelt törrel rohant az előadó felé. Leydetnek szerencsére még sikerült kivédni a szurást, elhajolt, de a kezén így is könnyebb sérülést szenvedett. Természetesen óriási zavar és ijedség támadt. A merénylet nőt letartóztatták. Zaliovszky Emmának hívják és orosz diáknőnek vallotta magát. Valószínűleg elmebeteg. Amikor kihallgatták, azt mondta, hogy azért követte el tettet, mert hozzátartozói igazságtalannul az örültek házába akarják csuktatni és előre fel akarta hívni magára és sorsára a kongresszus figyelmét. Érdekes, hogy néhány év előtt, amikor ugyancsak a jóléti kongresszus Milánóban ülésezett, hasonló természetű merénylet történt. Ezt a merényletet is orosz nő követte el, még pedig Casimir-Perrier, a volt francia köztársasági elnök ellen.

— **A glogováci motorszerencsétlenség ügyében** ma befejezte a hatóság az előnyomozatot. A motoros vasut vezetősége annak közlésére kért föl bennünket, hogy a szerencsétlenséget nem Rutkai motorvezető vigyázatlansága okozta, hanem maga az elgázolt földműves, aki nem tért ki a vonat elől.

— **A spanyol trónkövetelő automobil-balesete.** Béceből jelentik: Don Yaimo herceg ma kíséretével automobilozni ment. A sebesen haladó automobil, amelyet maga a spanyol trónkövetelő vezetett, a Lechsenburg-uton egy szembejövő teherkocsit kikerülve úgy nekivágódott egy sarokkőnek, hogy a benne ülők mindnyájan kirepültek belőle. Szinte hihetetlen, hogy sem a herceg sem kíséretének egyik tagja se sérült meg súlyosabban.

— **Katonai léghajó Szolnok felett.** Szolnokról jelentik: Ma délután három óra tájban körülbelül hatszáz méter magasságban egy katonai léghajó haladt el a város felett nyugatról délkeleti irányban. A léghajónak hat utasa volt.

— **Eljegyzés.** Wiezenbacher József világi állami iskolai tanító tegnap jegyezte el Krausz Iona világi állami iskolai tanítónőt, néhai Krausz Jakab világi állami ig. tanító kedves leányát.

— **Kell Manó cég ajánlja hirtelven kelengyecharisnyait és ruházat remekait.** Telefon szám 678.

— **Gróf mint templomszolga.** Kalandos életű, sok küzdést látott ember halt meg a minap Párisban, elhagyatva, nagy szegénységben. Valamikor pedig irigyelt, gazdag féur, daliás, ragyogó pályájú katonatiszt volt. A halott Rejenszki gróf; a nevét ma már talán azok se tudják, a kik ismerték élete fénykorában. Előkelő orosz főúri családból származott és a katonai pályára lépett. A balszerencse azonban már igen fiatalon melléje szegődött. A fiatal elegáns tiszt az udvar ragyogó légkörébe került és ekkor érte családját az anyagi romlás. Édesapja öngyilkossá lett s a fényűző életre nevelt fiatalember teljesen támaszték nélkül maradt. Szegénysége miatt az udvarnál nem maradhatott, nem akart tehát az orosz hadseregben sem maradni. Olaszországba ment, ahol Garibaldi oldalán végigküzdötte az olasz szabadságharcot. A hadjárat befejezése után új küzdelmeket keresett. 1870-ben a francia hadseregbe lépett mint egyszerű közember és vitézül harcolt Páris védelmében. A háború fáradalmi azonban most már nagyon megviselték az öregedő ember erejét. Polgári foglalkozás után kellett látnia. Eleinte borkereskedéssel próbált szerencsét. Mivel azonban a hivatásos katona nem állotta ki a versenyt a hivatásos kalmárokkal szemben, hamarosan tönkrement és egész megtakarított vagyonkáját elvesztette. Nagyon sokat hányódott és nyomorgott ezután Párisban. Végre a teljes, sivár nyomorúságban alkalmazást talált a battignollesi-i templom papjának jóvoltából. Az orosz főúr templomszolga lett. Napi keresete ötven centime volt és ebből a csekélyke pénzből tengődött élete végéig, hűséges pontossággal teljesítvén mindvégig kötelességét.

— **A feszes szoknya.** Az aradi kihágási bírósághoz ma délelőtt furcsa levél érkezett. A levél írója nem nevezi meg magát, de a tartalma elárulja, ki lehet a küldője. Valami pártában maradt vén kisasszony, aki irigykedik mindenkire, aki szép, aki fiatal, bájos és akinek olyan kecses idomai vannak, aminekkel ő nem rendelkezik. Mert főleg ezekre az idomokra haragszik a névtelen denunció és ezeket az idomokat akarja valahogy eltüntetni. Ha másképp nem megy, hát kihágási bírói ítélettel. Azt panasolja fel a levélíró, hogy a szóbanforgó fiatal hölgyek, két aradi urileány, oly szűk szoknyát hordanak, hogy az egyenesen szeméreméért. Már divat ide, divat oda, mindennek van határa és a két kisasszony szerinte ezt a határt már nagyon is túllépte. Kéri, hogy a bírósággal ítélettel mondja ki, hogy a nővérek vagy bővítsék ki ezután a szoknyákat, vagy pedig az idomok térfogatát redukálják le annyira, hogy a közszeméremet ne sértse vele. A levél nagy derűtséget keltett a városházán és rögtön akadt néhány fiatal tisztviselő, aki hajlandónak nyilatkozott a kényes ügyben szükséges puhatolozásokat megejteni.

— **Gyilkos kocsi.** Paulisról írják: Gayer Miklós szódavizkihordó kocsis, aki Maszayik Dániel gyoroki gyógyszerésznél áll alkalmazásban, ma délután tizenkét órakor két revolverlövessel agyonlőtte Papp Mária paulisi asszonyt. A kocsis az ujsaulisi Bisztriczky-féle kocsmából jött ki, midőn az országúton szembe találkozott Papp Máriaival, aki a világi vásárra igyekezett. Rövid szóváltás után a kocsis előrántotta a revolvert és rásütötte az asszonyra. Az első lövés nem talált, a második szíven érte az asszonyt, aki halva rogyott össze. A gyilkosság után a kocsis hazahajtott Gyorokra és jelentkezett a csendőrségen, amely letartóztatta. A vizsgálat és a boncolás megejtése végett ma délután kiutazott Kovács József ügyész, Lehrman dr. h. vizsgálóbíró és a törvényszéki orvosok. A kocsis tettének oka salemfáltos.

— **Kofa ferradalom Budapesten.** Budapestről jelentik: A fővárosi rendőrség nap-nap után tömegesen koboz el meghamisított élelmiszereket. Vasziliévits János helyettes polgármester a visszaélések megállítására végett az élelmiszer hamisítások ügyében rendeletet adott ki, amelyben felhívta a kerületi előljárókat, utasítsák a vásárfelügyelőket, hogy a kerületi tisztiorvosok és kerületi állatorvosok közreműködésével az élelmiszeri nyílt piacokon, a fűszer- és tejkereskedésekben, az élelmiszer-üzletekben, a tejnagykereskedők telepein a házaló élelmiszer-üzletek és tejárusoknál a vizsgálatot és az ellenőrzést gyakrabban, a napnak minden szakában és szigorúan teljesítsék és vizsgálatukat terjesszék ki a kerületben levő pályaudvarokon, valamint a vámvonalon érkező tejszállítmányokra és egyéb élelmiszerekre is. Természetes, hogy a budapesti kofáknak nincs inyére a szigorú rendelet. Protestáltak is ellene hamarosan. Ma délután egy órakor Vázsonyi Vilmos vezetésével a budapesti kofáknak kétszázötven tagú küldöttsége jelent meg a városházán Vasziliévits alpolgármesternél. A tifuszjárvány alkalmával kiadott rendelkezések miatt panaszkodtak. Azt mondják, hogyha gyümölcsáruikat tüllel kell letakarniok, nem tudnak fizetést csinálni, mert a vevőket nem ingerli a friss gyümölcs látása és az áru hamarabb romlik. Ezenkívül az is a panaszuk, hogy legtöbb helyen a gyümölcsöt állatorvosok vizsgálják.

— **Léghajóval az Óceánon át.** Münchenből jelentik: Gans Fabrice dr., Brucker újságíró, Alt dr., a müncheni meteorológiai intézet asszisztense és Müller-Preissenberg mérnök kalandos és merész vállalkozásra készülnek. Az Atlanti Óceánt akarják egy Parseval rendszerű léghajóval átrepülni. 1911. januárban indulnának a Kanári szigetek valamelyikéről és körülbelül öt nap múlva szállanának le valamelyik nyugatindiai szigetre.

— **Házasság.** Korányi Jenő e hó 13-án tartja esküvőjét Balassagyarmaton Schmedl Teruskával.

— **Gyújtogató raktárnok.** Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt rövid idő alatt immár hatodszor gyuladt ki a nagymező utcai üvegudvar. A föltűnően gyakori tűzveszedelem már a második esetben gyanús volt a rendőrség előtt, amely azóta állandóan nyomozott a gyújtogató után. Mert bizonyosra vehető, hogy az üvegraktári tüzek nem véletlenségből, hanem gyújtogatásból származtak, mindezt azonban titokban maradt a fáradhatatlan gyújtogató. Most végre eredményhez vezetett a nyomozás. A rendőrség tegnap óta őrizet alatt tartja Hammer Samut, az üvegudvar raktárnokát. Hammer rozott multu ember, akit azzal gyanúsítanak, hogy mind a hat esetben ő gyújtotta föl a raktárt. Sőt a nyomozás azt is kiderítette, hogy a raktárnokot felbujtották a gyújtogatásra, amiért pénzt is kapott. Miután kétségtelenné lett, hogy a gyújtogatónak bűntársai vannak, a rendőrség titokban folytatja a nyomozást. Több kihallgatás történt már ebben az ügyben, a nyomozás sikerének érdekében azonban a rendőrség semmit sem hozott még nyilvánosságra.

— **Életunt öregasszony.** Szalma Teréz 78 éves asszony ma délelőtt 11 óra tájban Mikes Kelemen-utca 58. szám alatti lakásán öngyilkossági kísérletet követett el. Az öregasszony szénvel befűtött a kályhába, amelynek esővét elzárta, úgy, hogy a szén gáz a szobába tévedt. Az öngyilkossági kísérletet a szomszédok vették észre. Azonnal telefonáltak a mentőknek, akik az eszméletlenül fekvő öregasszonyt kórházba szállították. Szalma Teréz, aki már régóta betegeskedik, életmentésében követte el tettet.

— Meghalt a pásztorórán. Budapestről jelentik: Tegnapelőtti éjszaka Hajduszentpéterről a fővárosba érkezett Schwarz Vilmos 44 éves terménykereskedő és megezárt a Paris-szálloda II. emeleti 63. számú szobájában. Pediggyása egy fekete kézitáska, esernyő és öszibát volt. A kereskedő tegnap délelőtt tíz órakor kelt fel és tizenegy órakor már holttesténél állott őrt egy rendőr a Lázár-utca 7. alatt egy földszinti szobában, Szabó Józsefné Szívós Rozál utcai leány lakásán. Mikor megmozdították, 2469 korona készpénzt és egy 2000 koronás váltót találtak nála. Eddig a dolog rejtélyes volt; azonban tegnap este megjelent a főkapitányságon Weinberger Gábor hajduszentpéteri fa- és terménykereskedő és a következő feljelentést tette: Ma pénteken érkeztem a fővárosba és itt értesültem, hogy sógorommal, Schwarz Vilmossal mi történt. Megdöbbenve olvastam, hogy Schwarznál mindössze 2469 koronát találtak, holott sógorom zsebében 10469 korona volt. Ebből 2469 koronáját a sajátja volt, 8000-ot pedig Holstein Kálmán kabai kőbányaraktáros adott át neki, hogy itt egy üzletfelének fizessen vele Schwarz. Sógorom éjjelkor érkezett, másnap tíz órakor ment el a hotelből, tizenegy órakor már halott volt, tehát nem futja az időből, hogy a 8000 koronát átadhatta volna Holstein üzletfelének. Az a gyanúm, hogy itt halottrablás büntetéről van szó. A rendőrségnél Csizsár Imre fogalmazóhoz került a dolog, a ki azonnal hozzájárult a nyomozáshoz. A detektívek átkutatták Schwarz szállodai szobáját és podgyászát. Kihallgatták Szabó Józsefnét is, aki elmondta, hogy a kereskedő tíz óra után ment hozzá, fél óráig beszélgettek és valamivel tizenegy előtt halt meg. Ő annyira megijedt, hogy úgy a mint volt, az udvarra rohant, segítségért kiabált és csakhamar ott volt a rendőr, aki addig őriete a hullát, míg a rendőrorvos és a tisztviselő megjelent. A leánynál háskutatást tartottak, de csak néhány száz korona megtakarított pénzt találtak nála. Most a hajduszentpéteri Holsteint fogja kihallgatni a debreceni rendőrség arra nézve, hogy valóban átadott-e Schwarznak 8000 koronát és hogy mely éjnek kellett átadni az összeget.

— Halálos szerencsétlenség a vasuti síneken. Mátészalkáról jelentik: Varga Pál vitkei szolgabíró fogatával ma délután öt és hat óra között egy vasuti átjárón hajtattott át. Az ebben a pillanatban arra haladó vonat a kocsit elütötte és a kocsi hatalmas ívben repülve holtan terült el a pályatesten. A bíró különös szerencse folytán nem szenvedett halálos sérülést, de azért állapota aggasztó.

— Összeégett munkás. Súlyos baleset ért ma délután egy aradi munkást az Acsev. fűtőházban. Iszti János segédmunkás egyik motor tartályából a benzint üritette ki. Egyszerre a benzint felrobbant és a munkás ruhája égni kezdett. Társai azonban segítségére siettek és a tüzet hamarosan eloltották. A szerencsétlen ember mégis oly súlyosan összeégett, hogy most a kórházban, ahova a mentők be szállították, a halállal vívódik. A rendőrség a kórházban még a délután folyamán kihallgatta a súlyosan sérült munkást. Iszti a rendőrség előtt azt vallotta, hogy a tartály csapját, amelyből a benzint eresztette, nem tudta elzárni. A benzint a földre ömlött, de hogy a robbanást mi idézte elő, azt nem tudja. Tagadja, hogy munkája közben cigarettázott volna, viszont a tanúk ezzel szemben azt vallják, hogy cigarettázott. Iszti családos ember, több gyermek atyja.

— Új, modern, művészi, még eddig sehol nem készült fényképek. Kossak udvari műtermében Weitzer J.-u. 3. sz. 3120

— Betegség elől a halálba. Alandból jelentik: Az alandi cementgyár részvénytársaság tulajdonosa, Ohlberger ma kettős öngyilkosságról értesítette a rendőrséget. A gyár mellett két testet találtak, egy harminc év körüli nő és egy harmincöt év körüli férfiét. A férfi még élt, amikor a badeni kórházba be szállították. Elhaló hangon mondta, hogy Mereschkanak hívják és vendégfogadó. Nemrég jött Alandba. Gyógyíthatatlan beteg volt és ezért akart meghalni. A nő nevét semmiképp sem akarta elárulni. Kiderítették, hogy az asszony Badenből való, egy építész özvegye. A férfi délután meghalt.

— Az eltév szített mérég. Miskolcraól jelentik: Weinberger Mórnak, Feuerstein Márkusz terménykereskedő raktárnokának 21 éves leánya, Weinberger Róza régóta betegeskedett. Szívbeteg és amellet hiszterikus volt már hosszabb idő óta. Betegsége folyamán gyakran nagyfokú rohamok lepték meg a szegény lányt. Rózanak az édesanyja is beteges asszony. Rendszeres volt nála is a rosszullet és azért otthon, a ruhaszekrényben állandóan brómpasztillákat tartott egy tokban. Weinberger Mór fia, Weinberger Andor, könyvelő Budapesten. Régebben a fiu hazalátogatott és szintén egy tokban 3 drb. sublimát-pasztillát hozott magával, melyet ugyanazon szekrényben helyezett el, ahol a bróm-pasztillák voltak. A múlt hónap 29-én a leány hirtelen rosszul lett. Súlyos, ideges roham lepte meg. A leány szinte önkívületi állapotban rohant a szobájába, ahol akkor senki sem tartózkodott és az emleített szekrényből a bróm-pasztilla helyett egy darab sublimát-pasztillát vett be. A leány ettől nagyon rosszul lett. Szülei rögtön elhívták a házi orvost, aki hánytató szert adott be neki és tovább is gyógykezelte, de megmenteni nem tudta. A leány irtózatos kinok közepette tegnap délután 1 órakor meghalt. Szülei kérték a rendőrséget, a mely széleskörű vizsgálatot indított ez ügyben, hogy a leányt ne boncolják fel. A hullaszemlélet már megtartották, de semmiféle erőszakos tünetet nem fedeztek fel. A rendőrségnél a vizsgálat folyamatban van.

— Titokzatos büntény. Londonból jelentik: Még marciusban egy idegen házaspár a Newmarken egy külön álló házat bérelt ki s a lakbért rendszeresen fizették. Néhány héttel ezelőtt eladták butorukat és hirtelen elköltöztek. A háziur ma volt először az üresen álló házban, hogy megmutassa azt egy másik házaspárnak, amely kiakarta venni a lokalitást. Nagy meglepetésre a ház minden részében vérvonásokat láttak és a pincében meg az emeleten ujságba csomagolt férfi holttesteket találtak. A holttestek torkát valaki átvágta. A halottakban a szomszédok felismerték azokat a férfiakat, akik a titokzatos házaspárhoz jártak vendégségbe.

— Évek óta használok a természetes Ferenc József-keserűvizet úgy a klinikán, mint a magángyakorlatban, mert ez anélkül, hogy kellemetlenséget okozna, gyorsan és biztosan használtól hat.

Bacelli G. tanár

a római kir. egyetemen az orvosi klinika igazgatója.

2581—VII.

— Pihen a szerelem. Budapestről írják: Az Andrassy-uton, az Opera-ház közelében van a Trenk-féle vendéglő. A tulajdonos összeköltözött a pincérekkel, mire a pincérek sztrájkba léptek és a vendéglőt bojkottálták. Akadtak azonban sztrájk török akik kisegítették zavarából a vendéglőst. Már úgy látszott, hogy a sztrájkolók ügye elveszett, mikor véletlenül új segítséget kaptak. A vendéglőbe ugyanis sűrűn járnak olyan hölgyek, akik estefelé kelnek föl és egyáltalában nem haragszanak azért, ha idegen férfiak megszólítják őket. És a derék hölgyek a következő felhívás körözötték maguk között: Leányok! Az Andrassy-uton, az Operaház közelében levő Trenk-féle vendéglőbe ne járjatok, mert Trenk a pincérség legnagyobb és legádázabb ellensége. A Trenk-vendéglő jelenleg bojkott alatt áll. Tehát mindaddig, míg felhívást nem kaptok, hogy a pincérséggel megegyeztet, kerüljétek üzletét. Ti rajtatok áll, hogy a pincérség igazságos ügye diadalmas-kodjék, hiszen ti vagytok a Trenk-vendéglő állandó látogatói. Tehát támogassátok nehéz harcukban a pincéreket, hiszen ezzel nem hoztok áldozatot, csak embertársi kötelességeket teljesítetek! Több társnőtök. Mióta ez a felhívás megjelent, a Trenk üres, néma, csöndes. Nem hallatszik benne vig kacagás és selyemszoknyák nem subognak benne.

— Iskolába járó tanulók szüleinek figyelmébe ajánljuk, hogy gyermekeik részére szükséges iskolakönyveket és tanszereket már most szerezzék be. Az intézetek igazgatóságai által meghatározott tankönyvek és tanszerek Weisz Leó könyvesboltjában kaphatók, mely cég azok használhatóságáért szavatol. Vidékre tankönyvjegyzéket árajánlatlalt szívesen küld. 6861

— Országos Szent István-Ünnepély a Margitszigeten. Augusztus 20-án bizonyára az utolsó helyig benépesül a főváros kies üdülőhelye, a Margitsziget s az a tábor, mely a Gyermekszanatórium ünnepén 1 koronáért megváltja a szigeti belépőjegyét, annyiféle érdekesnél érdekesebb és látványos szórakoztatásban fog gyönyörködhetni, amelyre csak ily kivételes alkalmakkor juthat sor. Az egykoronás jegyek érvényesek az összes matatóványok megtekintésére, minden külön ráfizetés vagy külön jegy váltása nélkül; elkülönített terület egyáltalában nem lesz és minden látványossághoz ingyen férhet hozzá a nagyközönség. Az országos ünnepély változatos programja immár végleges megállapítást nyert. Délelőtt 10 órakor a Gellért-hegyről 12 ágyulóves figyelmezteti a közönséget az ünnepély megtartására; magán a szigeten délután 3 órakor a szigeti sportpályán fog lefolyni az Ujpesti Tornaegyesület 25 éves fennállása alkalmából rendezendő országos jubileárius atletikai viadal 25 sportszámmal. A viadal értékes díjazásáról gondoskodtak: gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter, Budapest székesfőváros, gróf Wenckheim Frigyes, gróf Károlyi Mihály, Csoson Ervin, gróf Almásy Dénes, Saxlehner András, báró Schosaberger Viktor, Glück Frigyes, Pesti Hazai Előő Társaság, Palotay Rezső, Széchenyi Gyula gróf, Wodianer Albert báró, Tolnay Lajos, Madarassy Beek Gyula báró, Jankovich Béán Elemér, Hatvany Deutsch Sándor, Haggenmacher Róbert, Dirszty Béla báró, a Ganz-féle Villamosági r. t. és több. A díjakat a nagyközönség előtt a verseny befejeztékor este 7 órakor osztja szét Bezerédj Viktor államtitkár. A sportpályán, ahol egyébként Szeghő karnagygyal az élén a 23. gyalogezrekar fog hangversenyezni, egy birkozó mérkőzés fogja a közönséget gyönyörködtetni. Hazánk két legjelesebb birkozó egyesülete, a Budapesti Athletikai Klub és Törökvis Sportegylet vállalkozott ugyanis arra, hogy három súlycsoportban klubközi mérkőzést fog bemutatni. Ez alatt nappali tüzijátékot mutat be az Emmerling cég, amennyiben tréfas röppentyűk és ballonok fogják mulattatni a közönséget. 6 órakor katonazenekar kísérete mellett a közönség sorában rögtönzött pódiumon a Henry cirknusz egyik legkitünőbb és vonzóbb műsorzáma, a Riccardinis néger ének és tánc csoport eredeti jelmezben mutatja be, hogyan élnek, táncolnak és mulatnak Martinique szigeten, ahonnan a négerök Budapestre kerültek. Az ünnepély szenzációja az esti tüzijáték lesz; egyike a leghatalmasabb tüzijátékoknak, amelyeket az utóbbi esztendőknél a fővárosban láttak. Az Emmerling-cég egész gyári személyzete készíti ezreit ama tüzijáték testecskének, amelyekkel a legművészeibb kivitelben akar az ünnepély kedveskedni a közönségnek. A főérdekessége lesz az esti tüzijátéknak a „tüzfényképek” csoportja. A közönség alkalmat kap gyönyörködni Hohenberg Zséfia Öfenségének a Gyermekszanatórium védnökőnének, több népszerű államférfiúnak és művészek tüzfényképében, melyek briliáns gránát bombáknak röpökódése közben fognak megjelenni. Meglepetést fog kelteni a szigeti partnak különböző színben való megvilágítása. A tüzijáték végeztével a szabad ég alatt az Apolló Projektográf Színház 1 óráig tartó elite műsorral fogja a közönséget szórakoztatni. A vetítővászon a sötány dunai oldalán lesz elhelyezve és így az előadás mindenkinek hozzáférhetővé válik. Esti tíz órakor újból fellép a Henry cirknusz bájos néger csoportja, majd megkezdődik a táncmulatság katonák és cigányzenekar mellett. Az Országos Gyermekszanatórium Egyesület a trombitáknak, sipoknak, konfettiknek és szerpentineknek alkalmazását nem engedi meg, eszerint ezek árusítását is megtiltja. Egyébként pedig az ingyenes matatóványokon kívül bármi néven nevezendő árusításoknak, illetőleg árusítóatraknak, gyűjtéseknak, tombolázásnak rendezését teljesen mellőzi, tehát kizárólag arra törekszik, hogy szórakoztatósaival kedélyes hangulatot keltsen és sem a jótékomyság gyakorlásának örve alatt, sem más módokon a látogatóknak kiadásokat ne okozzon. Az egyesület így is reméli, hogy az 1 koronás belépődíjból jut a gyermekszanatóriumnak és ezzel mindazok, akik egy korona kiadással Szent István napján a Margitszigetre kimennek, egészséges levegőt, kedves és kedélyes mulatsággal töltik el a napot, jól is mulatnak és jótékomyságot is gyakorolnak. A rendkívüli érdekes atletikai versenyt a Magyar Athletikai Klub és a B. T. K. footballmérkőzést fejezi be, amelyen a két klub a felajánlott ezüstserlegért küzd. Az ünnepély ügyében mindenemű

felvilágosítást telefonon ad az Országos Gyermek-
szanatórium Egyesület központi irodája, Dehán-
yos 29. szám, 82-82. szám alatt és a jegymeg-
rendelőknek minden külön portódíj nélkül küldi
meg az egy koronás jegyeket.

— Uj postaügynökség Aradmegyében. Arad-
vármegye Miske községében Miske elnevezés-
sel működött és 1909. évi szeptember 21 én
ideiglenesen megszüntetett postaügynökséget
1910. évi augusztus 16-án újból életbe lép-
tetik.

— Maglepotti gróf. A felsőlendvai
Széchenyi gróf kastélyában — mint egy szük-
szavu távirat jelenti — Kabián Julia eseléd
leány feltörte az egyik asztalfiókot és néhány
száz koronát magához vett. Azonkívül Krisz-
tina grófnő szobájából több értéktárgyat ello-
pott és megszökött. A leányt Bécsben elfog-
ták, de pénzt nem találtak nála. A tolvaj be-
ismerte bűnét. Azt mondja, hogy a pénzt Szom-
bathelyen elmulatta.

— Az állami felsőbb leányiskolának nem lé-
vén internátusa, özv. Sváby Pálné Turchányi
Gizella áll. fels. leányiskolai tanítónő elvállal
esaládi gondozásra vidéki leánykakat. Evi ellá-
tási díj 700 korona; zongora-tanítás megegye-
zés szerint. 3113

— Megnyitott Arad motorvasuti állomáson I.
II. és III. oszt. éttermek. Kőbányai sör. Hegy-
aljai borok. Elsőrendű konyha. Reggeli kávé.
Novemberben nyitnak modernül berendezett új
szálloda. Tulajdonos: Lukács F. László. Tele-
fon 786. 3063

— Magas jutalék mellett ügynököket, uta-
zókat keres ablak-redőnyök elárúsítására Schil-
linger Simon és Társa ablakredőny gyára,
Budapest, Gróf Zichy Jenő utca 16., hová
írásbeli ajánlatok és megrendelések intézen-
dők. 6707

— Náder J. késműves Arad. (Minorita pa-
lota.) Borotvák, ollók, zsebkések gyári rak-
tára. 1831,

— Az idény előrehaladtával női bőr- és se-
lyem táskák, utazó kofferek, uti készletek,
kalap bőröndök, utazó kosarak, tennisz-verők,
fotballok, kerek korcsolyák, stb. melyen le-
szállított árban lesznek eladva Hegedűs Gyula
kereskedésében Aradon, Andrassy-tér 15. Tele-
fon 506. 1761

— Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros
cég könyökszerkeztető és víznyomásmű kitiűnő
szőlőszőlőre, valamint a legújabb „Villám” kö-
portfűtő bogyzó és zuzógépére felhívjuk az
olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a
cég által feltalált és készített „Kossuth”, „Kin-
csem” és „Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a
nagyüzemi sajtóláshoz készített Rákóczi „ket-
tős kosaru” sajtók, amelyeknél a régi világ
fából készített sajtója nagyszerűen egyesítve
van a legújabb technika vívmányaival. A saj-
tók felső része acél, alsórése faszervezet. En-
nélfogva a must seholsem érintkezik vasré-
szekkel, hanem csak a fával, ami a must szí-
nét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt
sem kell összevagdálni, hanem kisebb dara-
bokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901.
évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II.
mezőgazdasági országos és az 1906. évi nagy-
váradi kiállításon, valamint az 1907. évi pécsi
kiállításon a cég borsajtói elsődíjjal, arany-
éremmel lettek kitüntetve. A cég izéses árjegy-
zéket kívánatra minden érdeklődőnek meg-
küldi 2780.

— Francia likörök legbistosabb készítésére.
— házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér
Vojtek és Weisznál. 279

— Az átutazók figyelmét tisztelttel főtáviratunk
arra a körülményre, hogy az Aradi Közlöny a
vasuti állomásnál nem a csomagszállító részveny-
társaság alkalmazottjánál, hanem lapunk külön
megbízottjánál kapható az állomás előtti tere-
n.

TARKASÁGOK.

(Az ismeretlen dzsentimen.) Aradmegye
egyik nagyközségében mulatságot rendezett a
nagyvendéglős, aki a helyi intelligencia előtt ér-
demeket akart szerezni a hölgyek unalmának ilyen
módon való elűzésével. A mulatság azonban nem
nagyon sikerült, mert kevés volt a fiatal-
ember.

Oly számosan voltak itt a hölgyek, hogy ti-
zenkettő is jutott egy fiatalemberre.

Nagy keletje volt tehát az ifjaknak és ugyan-
csak megbecsültek minden táncost. Nem használt
itt az urak megszokott szabadkozása, hogy: „nem
vagyok táncos”, — irgalmatlanul megtáncoltattak
minden férfineműt, ahinek csak ép lába volt.
De bizony így is bőséges volt a petre-
szelyemvásár.

Ily körülmények között képzeltető, mily kel-
lemes feltűnést keltett, mikor tizenegy óra tájt
megjelent a szellős táncteremben egy elegáns ur.
Kifogástalanul ült rajta a frakk, selymes szőke
bajusza szeliden árnyalta ajkát, előkelő blazirtság
tükröződött aráról: — maga volt a megtettesült
elegancia. Közel a terem ajtajához leült egy székre.
A leányok összedugták a fejüket s csakhamar
szájról-szájra járt a kérdés:

— Ki ez az előkelő fiatalember?

— Ur lehet, mert frakkban jelent meg! —
szólt meg a kis városka férfidivat-szakértője.

Senki sem ismerte a fiatalembert. Az pedig
csak ült egy helyben és kissé unottan nézte a
táncolókat. Oly zárkózottnak látszott, hogy egy
rendező sem mert feléje közeledni. A legbátrabbik
egy izben már feléje is ment, de ekkor a fiatal
ember felkelt és távozott a teremből.

Mintha a mulatság lelke költözött volna el:
a hölgyeknek egyszerre unalmasnak látszott
az est s másról se beszéltek, csak a
titokzatos idegenről s találgatták, vajjon ki
lehet?

— Bizonyosan valami herceg, aki inkognitó-
ban jött ide s meg akarta látni a helyi intelli-
genciát!

Ebben aztán mindenki megnyugodott. Így kö-
vetkezett el a szünóra. A párok az étterembe
vonultak szupéra. A társaság elhelyezkedett az
asztaloknál. Egyszerre csak felsikolt az egyik
ifjú hölgy:

— Az ismeretlenünk! Ni, idejön!

És csakugyan az idegen hanyag léptekkel az
asztalhoz közeledett, nadrágja zsebéből valami fe-
hérség fityegett s ahogy odaért, elegáns mozdu-
lattal egy papírvet vett ki frakkja belső zsebé-
ből:

— Mit méztatik p'ranceselni vacsorára?

Általános elszörnyűködés! Az elegáns isme-
retlen a — pincér volt. Aznap hozatta a vendég-
lős Aradról.

(A vörös orr.) Egy aradi öreg ur, akiről
mindenki tudja, hogy megatalkodott alkoholista,
nagyon rosszkedvűen ballagott ma az Andrassy-
téren. Az ősz bácsiról mindenki tudja, hogy már
a törköly-pálinkánál tart. Másfajta szeszt már nem
tud élvezni; a szervezetének meg se kottyan.
Az a legmulatságosabb a dologban, hogy ő ezt
tagadja.

Amint ma busan ballagott az Andrassy-téren,
szembe jött vele egyik régi ismerőse.

— Hát leked mi bajod? — kérdezte ez.

— Az öreg ur zavartan szélt:

— Nekem? Semmi bajom sincs nekem.

— Nagyon bus vagy és az orrod is szörnyen
vörös.

— Az orrom?

— És az öreg alkoholista hirtelen kivette zseb-
táskáját. Belepillantott s ezt mondta:

— Csakugyan vörös az orrom. Persze, nagyon
meghűtöttem magam.

Amire a másik férfi nevetve mondta:

— Hát minek iszod olyan jéghidegen — a
pálinkát.

(A vadász.) Egy aradi ifjú, aki állandóan
pézelja a nagy vadászt, de aki a vadakat mindig
Záraynál szokta beszerezni, szokásához hiven ma
is bement az üzletbe és beesomagoltatott néhány
fogolyt. Amikor már a kereskedő készen volt a
csomagolással, mosolyogva, bizalmaskodó hangon
mondta:

— Nos, más most nem parancsol — löni?

1951

TÖRVÉNYKEZÉS.

Aradi ügyvédjelöltek az igazságügyi minisz-
terhez.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, augusztus 13

Ismeretes az a nagyarányú mozgalom, ame-
lyet a magyarországi ügyvédjelöltek indítottak
Székely Ferenc igazságügyminiszter ama tör-
vénytervezete ellen, amelyivel az ügyvédjelölti
gyakorlatot öt évben akarja megállapítani. Az
aradi ügyvédjelöltek e tárgyban e hó 14-én,
vasárnap délelőtt tizenegy órakor nagygyűlést
tartanak, hogy együttesen tákozzanak az em-
lített tervezet ellen. A gyűlést előkészítő bi-
zottság az ügyvédjelöltek sérelmeit terjedelmes
memorandumban foglalta össze s ezt a holnapi
nagygyűlés elé teszi az elfogadás végett. A
memorandum főbb vonásaiban a következő:

A magyar ügyvédi kar krízisbe jutott.
Egyrészt a mind nehezebb és nehezebb meg-
élhetés, másrészt és különösen az ügyvédi kar
tagjainak rohamos szaporodása az egész kart
oda juttatta, hogy ma már annak megmen-
téséről kell beszélni és az ezen élt szolgáló esz-
közök fogantatva vétele nézetünk szerint a tör-
vényhozás egyik leg sürgetőbb feladatát kell
hogy képezze. Örömmel vesszük tehát tudomás-
ul, hogy Nagyméltóságod ezen már-már ka-
tasztrófális jellegű baj orvoslását tűzte ki
egyik feladatául s a megoldandó feladatok leg-
sürgösebbikéül. Amde bármennyire egyetér-
tünk is a baj megállapításánál Nagyméltóság-
goddal, bármennyire hangsúlyoztuk mi is azt,
hogy ezen kóros tüneten röviden és radikálisan
segíteni kell, — a gyakorlati idő javaslatba ho-
zott meghosszabbítását nem tartjuk olyan
eszköznek, mely ezen bajt gyökeresen orvo-
solhatná. Mert ha meggyőződve leunánk arról,
hogy a gyakorlati idő meghosszabbítása a ki-
tűzött célnak megfelelő, ha tudnánk azt, hogy
a 2 évi hosszabb idő az ügyvédi iroda meg-
nyithatóságig az ügyvédség bajait orvosolná —
ami már igazságtalannak tartanánk, épen ve-
rünk szembe ezen intézkedéssel, — de mégis készség-
gel hozzájárulnánk, mert hiszen természetesen
szívesen lennénk 2 évvel tovább jelöltek abban
a tudásban, hogy pályánkon a boldogulás lé-
nyegesen megkönnyített. Amde szilárd meg-
győződésünk, hogy leit legyen a kitűzött cél

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyfürrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, ezukor-
betegségnél, vörhenynél és hurutos bántal-
máknál kitűnő hatású.
Természetes vasmentes savanyvíz.
Kapható ártárvizkezelésekben és gyógyaszkóriumokban.
SCHULTES AGOST Balnya-Lapostai Salvator-fürrás-
villalás, Budapest, Rindólystr. 8.

bármilyen nemes és üdvös, a cél elérésére fogantatni kívánt eszköz nem célravezető. Szilárd meggyőződésünk, hogy a gyakorlati idő 2 éves meghosszabbítása a helyzetet egyáltalán nem javítja és ezután is vagy a jelen, vagy a jelenlegi helyzetnél még rosszabb helyzet áll elő. Hogy pedig ezen meggyőződésünk reális alapra van fektetve, szabadon a következő indokolást felhozzuk: Nézzük mindennek előtt, hogy milyen ok idézte elő az ügyvédek számára oly rohamos, mondhatnók katasztrofális fejlődését? Minden ember életszükségleteinek előteremtésénél természetesen a lehető legkönnyebb módot és eszközt választja ki. Minden ember lehetőleg azt az életpályát választja, amelynek elérése a legkönnyebb és a célhoz jutáshoz a legkevesebb munka és anyagi eszköz szükséges.

Nemcsak személyes érdek, nemcsak egyéni önértékelés vezetett bennünket mozgalmunkban. Nemcsak azt tartjuk mi sérelmesnek, hogy a reform bennünket ért, hanem azt, hogy az nem célravezető. Az ügyvédségnek számos baja van, az ügyvédi kar krízis előtt áll, és ezen segíteni kell. De egy ily nagy horderejű, az ország művelt társadalma egy részének baját orvosoló reformnál nem szabad csupán a felületen mutatkozó és látható bajokat orvosolni, hanem az összes ható okok figyelembe vételével, az összes káros tünetek megszüntetésével kell a bajt orvosolni. Mi előszerjűk azt, hogy ezen bajon sürgősen segíteni kell, elismerjük azt is, hogy vannak esetek, amidőn a szerzett jogokra tekintet nélkül kell egy reformot életbe léptetni, ámde nem hisszük azt, hogy az ügyvédi kar, mely 36 évig jelen szervezet mellett működni képes volt, oly krízisre jutott volna, hogy a szerzett jogaink eklatáns megsértésével lehetne csak rajta segíteni. Mi már ezen a pályán vagyunk, mi már pályát nem változtathatunk és így bennünket, ha célja is a javaslatnak, már el nem riaszhat a pályánktól. Velünk szemben tehát csupán az lesz a javaslat eredménye, hogy 2 évvel később nyithatunk ügyvédi irodát és ez, úgy hisszük, az ügyvédség bajain mit sem segíthet, de reánk nézve ezen további 2 év oly súlyos teher, mely küzdelmünket teljesen jogossá és okadatolttá teszi. Mi azaz a tudattal lépünk az ügyvédi pályára, hogy törvényben biztosított jogunk, hogy 3 évi gyakorlat után ügyvédi vizsgát tehesünk és ügyvédi irodát nyithassunk és íme most ezen törvény biztosította jogunkat akarják tőlünk elvenni. Mert míg a jogász meggondolhatja, vajjon ezek után ügyvédi pályára menjen-e vagy sem, addig reánk nézve ezen alternatíva többé fenn nem áll, mi kénytelenek vagyunk e pályán tovább haladni, bármily súlyos, méltánytalan és igazságtalannak tartjuk is e reformnak intézkedéseit. Az ügyvédség bajainak orvosolása sürgős feladatot képez, meg sem olyan sürgős, hogy a reformnak, a szerzett jogoknak ily evidens megsértésével kell járnia. Mi ismerjük Nagyméltóságod igazságosságát, mi tudjuk azt, hogy mily nemes intenciók vezették a javaslat felszínre hozásánál is. De éppen ezen igazságosságában és igazság szeretetében bizva, hisszük, hogy Nagyméltóságod megtalálja azt a helyes kivezető utat, mely egyrészt a reform intencióinak is megfelel, másrészt azonban bennünket nem súlyt oly méltánytalanul. Ezért teljes bizalommal, Nagyméltóságod személye iránti tisztelettel kérjük: méltóztassék a törvénytervezetet jelen alakjában visszavonni, vagy amennyiben az lehetséges nem volna, úgy jelen előterjesztésünk értelmében módosítani és a javaslat második szakaszát aképen megváltoztatni, hogy az csak azokra vonatkozzék, akik a javaslatnak törvényerőre emelkedése után lesznek valamely kamarának bejegyzett ügyvédjelöltjei.

§ József főherceg pöre. Az 1909. évi XVI. törvények által megalkotott főudvarnagyi bíróság előtt tegnapelőtt volt a pörfölvétel Hauser Lipót bécsi lókereskedőnek József királyi herceg ellen indított polgári pörében. A magyar főudvarnagyi bíróságnak ez már a második érdemleges tárgyalása, míg a legelső ezelőtt két hónappal volt, június 16-án. Akkor volt ugyanis a pörfölvétel abban a kártérítési pörben, a melyet Tóth János szarvasi pékmester képviselőjében Szentgyörgyi Elemér dr. ügyvéd indított szintén József királyi herceg ellen. A királyi herceg automobilja ugyanis husvét napján Szentesen elgázolta Tóth János pékmestert, aki súlyosan megsebesült. Tóth János most évi 1600 korona járadék megfizetése iránt pörli a főudvarnagyi bíróság előtt József királyi herceget.

§ A mácsai urbéresek pöre. Megemlékeztünk már arról, hogy a mácsai volt urbéresek egyrésze évekkal ezelőtt pert indított Károlyi Gyula gróf ellen, urbéri rendezés, illetőleg legelőelkülönítési eljárás végett. Ebben a perben a napokban döntött az aradi kir. törvényszék Fábian Lajos dr. elnöke alatt. A törvényszék az urbéreseket elutasította keresetükkel, mert az 1838—1846. években lefolyt urbéri rendezés irataiból, a megyei törvényszék ítéletéből és a helytartósági tanács végzéseiből kitűnik, hogy az urbéri rendezés szabályszerűen és a törvényes formák között folyt le és fejeződött be.

VITA FORRÁS

SÖSKÜT VASMEGYE

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek köszvény hólyag- és vesebetegnek.

Félpohár VITA-forrás a gyomoreréget azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 2925

„CONSUM“ kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-13.

Főraktár: Nagy Farkas cégnél Aradon.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerárban.

SPORT.

+ Atletikai viadal. Élvezetes sport eseményben lesz része Aradváros sportközönsége vasárnap délután. Az Aradi Postás Sport-Egyesület nagyszabású házi atletikai viadalt rendez a vágóhid melletti sporttelepen. A versenyre való nevezéseket tegnap zárta le a rendezőség s minden számon feltűnő nagy mezőnyök lesznek és amellet a verseny érdekességét nagyban fogja növelni, hogy minden szám előny-verseny. Az összes számokra mintegy 70 nevezést adtak le az egyesület tagjai. Egyes számokban ott fogjuk látni Délmagyarország legjobbait, többek között a 8 kilométeres mezői futó bajnoki csapat tagjait, Kiss Gyula, Mezőfalvy Dezső, Duffner János és Knizse többszörös bajnokokat. A viadal délután három órakor veszi kezdetét s a következő számok kerülnek eldöntésre:

100 yardos síkfutás. Súlydobás. Negyed angol mértföldes síkfutás. Diszkoszvetés. Fél angol mértföldes síkfutás. Magas ugrás. Gerelyvetés. 2 angol mértföldes síkfutás. A versenyre 40 filléres üldözők és 20 filléres diák-jegyek lesznek kiadva.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. Sz. Déva. Trensesételep. Sinaház 6.
K. Nem bírja el a nyomdafestéket.

GAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 13.

Amerika ¼-el magasabb. Kínát, vételkedv korlátolt, 20 ezer mm. változatlan.

Arany 50 kilónként számítva:

	Déli árték	3 órai árték
Buza 1910. októberre	9.75-9.76	9.78-9.79
Buza 1911. Áprilisra	10.04-10.05	10.02-10.03
Köcs 1910. októberre	7.41-7.42	7.40-7.41
Zab 1910. októberre	7.23-7.23	7.23-7.24
Tengeri 1910. aug.-ra	5.64-5.65	5.64-5.65
Tengeri 1911. májusra	5.70-5.71	5.67-5.68

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Aug. 13. —

Magyar aranyjáradék 4%	112.75
Magyar koronajáradék 4%	91.90
Magyar koronajáradék 3 1/2%	82.75
Magy. földt. kötvény 4%	92.60
Horvát-szlavon földt. kötvény	93.50
Magyar nyerevényorsó kölcson	222.—
Tiszasab. és szegedi sorsjegy kölcsön	153.—
Osztrák járadék papírban	93.50
Osztrák járadék ezüstben	97.50
Osztrák járadék aranyban	116.—
Osztrák koronajáradék 4%	93.50
1860. évi osztrák államsorsjegy	171.—
Osztrák-magyar bankrészvény	18.75
Magyar hitelbank-részvény	857.25
Osztrák hitelintézet részvény	665.—
Osztr.-magy. Államvasuti részvény	745.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.06
Német birodalmi márka	117.40
London vista	240.10
Páris vista	95.17 1/2
30 márkás arany	23.48

Feladó szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. aug. 14-én, vasárnap:

1. Pál, a kis szórakozott. Humoros. — 2. Az élet útja. Dráma. — 3. Chantecler. Fantasztikus. — 4. A gyertyagyártás. Tanulságos. — 5. Vízhiány a Kakuk-utcában. Bohózat. — 6. A torreador szerelme. Dráma. — 7. Furcsa barátság. Humoros. — 8. A francia Alpesek. Természet utána.

Eldadások d. u. 3 órától kezdve.

Utolsó előadás este 10 órakor.

Helyárak: I-ös hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Istenben boldogult

Mayer Samu Albertné

szül. Stern Cecília

elhalálása alkalmából megnyilatkozott rokoni és baráti számos részvételért fogadják az illetők a mélyen sujtott családtagoknak legbensőbb köszönetét.

Arad, 1910. aug. 13 án.

3122

A gyászoló család.

A világ legelegánsabb, legszebb, leglaposabb és legpontosabb órája

„Schild Frères Co“ Granges Schweiz.

Aradon csakis

Weinberger Ferenc, Gallert és Fia és Assael H. és Fia

uraknál kaphatók.

Molyhalál!

Legjobb hatású szer

MOLYOK

és azok petéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára $\frac{2}{10}$ literes 1 kor 20 fillér.
 $\frac{1}{2}$ literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

RADICAL

molypusztító poralakban,

elismert kitünő hatású erős övénykeverék
—20, —50 és 1 koronás dobozokban,
továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, zuzott
bors, lavendula, virág patchouli levél, bagaria-
papír, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős
hatású és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősített dalmát rovarpor

—80, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve

Padlófényesítésre

és

Beeresztésre

Kemény padlóra (parquettákra) Dr.
Friedländer-féle francia takarékpapír padlópaszta 1 kis
doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egy.
arant Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz
 $2\frac{1}{2}$ liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20
fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin,
Ceresin fehér és sárga viasz, hamuszir stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, padló-kefék és mázólcsetek, szivacsok
szivacs-hálók, mosdó keztük és mosdó-ruhák
legjobb és legolcsóbb

bevásárlási forrása

811

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 466. szám.

CSÁSZÁRFÜRDŐ Budapest. Nyári és téli gyógyhely.
Elsőrangú kén- és szulfid gyógyfürdő; a magyar Irgalmasrend tulajdona.
Kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak
rezortja. Török-, kő- és márványfürdők; meleg, szeszavas- és villamos-
vízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használtak főleg csoncs-
laimaknál és idegjak ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s
allergiás pangásoknál. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos
árak. Gyógy- és zené-díj mincs. Prospektus ingyen és bérmentve küld
6772
AZ IGAZGATÓSÁG.

Nagy gyermek-tombola

Mihályi Gyulánál
a Baross-parki kioszkban
3133 augusztus 15-én hétfőn.

Egyéves önkéntesek
legújabb előírás szerint, legjobban és legolcsóbb-
ban felszereltetnek

Kolarits Nándor

első és legnagyobb dél-magy. egyenruházati intéze-
tésben Temesvár-Belváros, Mercy-utca 10 szám.
Arjegyzék és költségtérítéssel szívesen szolgálok. Kívánatra
a megrendelés felvételére képviselőmet is küldöm.
Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírre
kezeskedik. Interurbán telefon 240. sz. 2072

6845

Legjobb Adító Itál

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYÚVIZ

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.
Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.
Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a
körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellené-
ben válaszolunk.

1910. augusztus hó 13.

Keresünk:
Vidékre: fűszer, rövid, porcellán és üveg-
kereskedés részére megbízható 2 magyar és
német levelezőt, vagy számlázót, továbbá 3
fűszer, rőfös és rövid, 1 kézmű, 2 vas és fű-
szer, 2 rőfös és 5 vegyes szakmabeli magyar,
roman és részben német, tót és szerb nyelv-
ismerettel bíró segédet és több tanoncot.

Ajánlunk:
11 papír, 3 fűszer és csemege, 2 vegyes, 1
vas és szerszám, 1 vas és fűszer, 2 fűszer és
rövid és 1 rőfös szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi
Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.
Z ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA 301

Kizla Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár igazgató.

A nyaraló és furdózo közönség figyelmébe!

ujdonságok

KERPEL IZSU

90,000 kötetes
kölcsonkönyvtárába:

Erdős Renée: Norina, A Holnap új versek
Glyn Elionor: A szirtéken túl. Gydini.
Franklin Henry: A szociologia elve Merr-
man Seton Henry: A bársony kezty.
nossy Aladár: Emlékiratai. Igazság a Ha-
verda pörben. Herczeg F.: Szelek szárnyán,
Tábori K Bün és szerelem, Bölsche: Szerelem
az élők világában, Lalkadio H.: Kokoró, Egy
önkéntes naplója, Palásthy M.: Baccarat Ófel-
sége, Szomoró: A nagyasszony. Szomaházy:
Mesék a haszadik századból, Vera: Egy leány
naplójából, Szikra: Judith, Bataille, Henry: A
botrány, Connan Doyle: Az elhagyott vitorlás,
A megrontó szemek, Sanox Lady esete, Duval:
A szép asszony ágya, Egy asszony aki min-
denkié. Duval Henry: Ahogy az asszonyok
szeretnek, Ahogy a férfiak szeretnek, Ahogy
a leányok szeretnek, Szerelem vására.
Németben: Hart Hans: Das heilige Feuer,
Becker K: Hans im Glöck, Dávid: Der Über-
gang, Karlchen: Fräulein Tugendschön die
edle Gouvernante, Wolters: Verlobungsfieber,
Busse C: Lena Küppers. Höcker P. O.: Die
Sonne von St. Moritz, Saager A: Drei mal hun-
dert Teusend Tafel! Schlicht; Der Schwippleut-
nant Roda Roda: Milán reitet in die Nacht,
France Auf dem weissen Felsen, Cook W: Mon-
tana, Höcker: Was die Leute sagen, Wei-
sse Seele, Klinkowström: Der Fetisch. Mar-
riot: Sterne, Merriman J: Die künstlichen Men-
schen, Oertzen M.: Stern des Niedergangs,
Rittland Kl.: Unter Palmen, Skowronek: Das
Verlobungsschiff, Spätgen: Sein u. Werden,
Tanera: Mansura, Werner I. C. Der Henker v.
Neugla, May K.: Orangen u Datteln.

**Kölcsondíj: havonként 1 korona
20 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 8 fillér.**

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban
részesülnek.

A zenemű-kölcsonkönyvtárba

is meglepő szép
ujdonságok érkeztek:

Zeneműkölcsonkönyvtári díj havi 1 kor. 40 fill
vagy fizetenkint 14 fill.

Legújabbak: Erbő: Mária, Ehrlich, Moni ve-
gyél nekem egy monoplán. Fráter L: Miért nem
születtél a mi falunkban... Biró uram...
Weiner: Zsur-sziren. Szendy: Hej: Jucza Panna.
Delmet: A kis masamód Nelson R.: Duda kis-
asszony, Lehár Ferenc: A luxemburgi gróf, Cso-
konai: Cabaré, Frigyes: Dalok a hervadásról, Er-
dély: Hóvirágok, Fábian: Két dal, Gelén: Po-
mázi nóták, Bella: Négy magyar nóta, Györe:
Hóvirágok, Zerkovitz: Dal az én kis nőmről,
Csunya fiu, Alstyné: Ha jó az éj mulatni kell,
Váradi: Valami kell még, Vincze: Kora reg-
gel jön a szemetes, Tilzer: Lilium.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése.**

KERPEL IZSU,
könyv-, zenemű és papír-
kereskedése Aradon

831

Olcsó bevásárlási forrás!
Kilényi C. és Társa
 a „Kék golyóhoz” 291
 Arad, József főherceg-ut 11. sz.

Szülők figyelmébe! Ajánljuk iskolai növendékek részére
 kitűnő minőségű és olcsó sákaikról híres fehérműnket, valamint fegyházban
 kötött harisnyák, kötött Clott, lüszter és vászon minőségekben sapkák, kala-
 pok, iskolatáskák stb.
 Különösen kiemeljük házilag készült leány és fiu ingeinket.

Hacker Sándor fatereskedésében
Csermön

egy egészséges, erős 15-16 éves jóer-
 kölcű, 2-3 középiskolát végzett **fiu**
 teljes ellátással 3102

gyakornoknak
felvétetik.

6783

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.
 Főraktár Aradon: **LORENZ KÁROLY** urnál,
 Fény-utca, Nádasdy-palota. 6703

A húgykejtő és húgysavoldó
 vizek királya, bór- és dús
 lithion-tartalmú ásványvíz.
 Kiváló vegyősszereték következtében
 sikeresen alkalmazható vese-, húgykő-
 és hólyagbajok esetében, valamint
 cukorbetegségeknel, cauzos bántal-
 maknál; továbbá a légző- és emésztő-
 szervek hurutos bajainak gyógyítására
 Igazgatóság: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22.
 Kútkeszelőség: **EPERJES.**

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházza
 szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268
 Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

TELEFONSZÁM: 991. TELEFONSZÁM: 991.
Villamos motorok és dynamók
 legolcsóbb beszerzési forrása
Hinterseer és Barth
 elektroteknikai gyár 2747
 Temesvár-Józsefváros, Rózsa-utca 47.
 Gyártmányunk
 előnyei:
 Magas hatások,
 golyós csapágyak, ke-
 ves áramfogyasztás.
 Elvállaljuk bár-
 mely gyártmányu
 villamos motor és
 dynamógép szak-
 szerű és gyors ja-
 vítását.
 Szállítunk kisiparosok részére teljes gépbereendezése-
 ket, előnyös fizetési feltételek mellett. — Költség-
 vetés és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Dr. Vadász Armand
 ügyvédi irodáját
 Luther Márton-utca I. sz. a.
 (Suciú-ház, a törvényszéki palotával szemben)

helyezte át.

Rohitsi
Tempel forrás. Szénsavdús, diétetikus,
 adító asztali ital. — Elősegíti
 az emésztést és anyagcserét.
Styria Legteljesebb gyógyforrás. —
 Indikálva: idült gyomorhurut-
 nál, székrekedésnél, Bright-
 féle vesebajnál, lépdegánat-
 nál, májbajoknál, sárgaságnál,
 anyagcsere betegségeknel, a
 légutak hurutos bántalmainál.
Donati a maga nemében a legzárda-
 gabb tartalmu gyógyforrás leg-
 erélyesebb hatással. Főképen
 indikálva: idült bélhurutnál,
 obstipatióknál, epekövel, elhízás-
 hajlamnál, csúszás és cukor-
 betegségnél.
Legdusabb
természetes magnézium-
glaubersósforrások.

Főraktár Magyarország részére: Hoffmann József
 Budapest, V. Báthory-u 8. 8055

TITOK
 marad minden háziasszony előtt, hogy miként
 kölcsönözhet a szabadpadlónak
 állandó, szép és előzetes int,
 amíg a valódi Eisen-táster-féle
Eglasine
 padló-fénymázt
 Bejegyzett védjegy nem használja. 6721
 Az „Eglasine” három óra
 alatt meg-
 szárad
 Kemény mint a borostyánkő,
 gyönyörű tükröző színt ad.
 Az „Eglasine”, teljesen
 szagtalan.
 Az „Eglasine”, fénye tartós,
 mosható.
 és ezért előszeretettel használják
 konyhabutorok fényezésére is.
 Kérjen mindenütt csak valódi
 Eisen-táster-féle
 „Eglasine” padlófénymázt és ügyeljen a
 „Pancélos lovas” védjegyre,
 amely minden dobozon látható

Aradi Fehérmű Készítő Ipar Vállalat. — Freimann Lipót, tulajdonos.

Boros Beni-tér 7. sz.
 Városi és megyei telefon 651.
Figyelem!
 Nagy fehérmű vásár!

Női hálókabátok 2.40, 3 —, 3.50, 4.—
 Női nadrágok 2.—, 2.50, 2.80, 3.—
Gyermek intézeti fehérműek
 olcsó árban. 2618

Menyasszonyi kelengyék 200 K. tól 4000-ig.
 Férfi fehérműek mérték szerint a legol-
 csóbb árban. A tavalyi mintagyűjteménye-
 met olcsón kiárusítom. Vidéki meghívásokra
 dusan felszerelt új mintagyűjteményem-
 mel azonnal jövök. Kívánatra költségvetéseket adok.

1573—1910. sz.

M.-Pécska község előjáróságától.

Hirdetmény.

A Magyarpécska tulajdonát képező emeletes vendéglő 1911. évi január hó 1-től 1916. évi december 31-ig terjedő 6 évre Magyarpécska községhezánál 1910. évi augusztus hó 24-én délután 9 órakor haszonbérbe adni fog.

Írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatnak 2000 korona ova-
dékkel felszerelven.

Kikiáltási ár egy évre 3000 korona.

Magyarpécska, 1910. évi augusztus hó 12-én.

Povázsay Soma,
főjegyző.

3115

Botka János,
bíró.

4595—1910.

Aradi és csanádi egyesült vasutak.

Hirdetmény.

Értesítjük a szállító közönséget, hogy vasuti kocsinak az üzletszabályzatban és a díjszabásokban meghatározott és külön kihirdetett be-, illetve kirakási idejét az üzletszabályzat 80. §-a (8.) bekezdése alapján f. évi augusztus hó 16-tól kezdve visszavonásig legkésőbb azonban 1910. évi december hó 31-ig bezárólag az aradi és csanádi egyesült vasutakon 9 nappali órára szállítjuk le.

A 9 nappali rakodási óra a közhírrá tett raktári hivatalos órák kezdetétől, illetőleg a kocsinak rendelkezésre bocsátásától az esteli raktári órák befejezéséig számítatik.

Értesítjük továbbá a t. szállító közönséget, hogy ugyan-
csak f. évi augusztus hó 16-tól kezdődőleg visszavonásig leg-
később azonban 1910. évi december hó 31-ig bezárólag kocsi-
rakományu teherárak felvételénél a vasuti üzletszabályzat 64.
§-ának (1) és (2) bekezdésében foglalt megszorítások alkalmaz-
tatnak. Élő állatok és romlandó küldemények azonban soron-
kívül fognak elszállíttatni.

Fenti megszorításokat a nagyméltóságú kereskedelemügyi
m. kir. miniszter urnak f. évi július hó 1-én kelt 45673/III. 1910.
sz. engedélye alapján árutorlódás következtében beállott kocsi-
hiány miatt léptetjük életbe.

Arad, 1910. évi augusztus hó 16-án.

Az aradi és csanádi egyesült
vasutak igazgatósága.

3117

Szülők figyelmébe!

Ajánljuk nagy raktárunkat leány és fiú
kész fehérneműben, csakis a legjobb
anyagokból készülve; házilag ke-
zelt gondos varrás.

Intézetbe menők részére
az összes fehérneműt
pontos előírás szerint
készíteni vállalunk, ezek-
ről számos elismerőlevél
Költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Kelengye áruk
Óriási kész raktár mindennemű fehér-
neműkből, női ingek, corset-
tár, himzett kész ággy kész-
letek, Schroll chifon, prima
cérna vásznak egyelőre még
minden áremelkedés nélkül
nálunk beszerezhetők.
Rosenblüh H. és Társa
ARAD

Takarók és ponyvák

a muszlimi mech. szövődéből

A. Beamt és fiai Zwittau

(Morvaország) speciálisokat hoz taka-
rókban és vízmentes ponyvákban

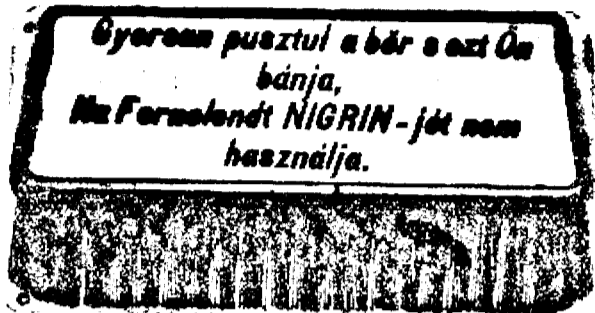
gyári árakban

az összes kereskedelmi és gazdasági célokra.

Képviselet, ki földbirtokosoknál, urasá-
goknál, gazdálkodóknál, szállítóknál, főz-
déknél, malmoknál, gazdasági egyesüle-
teknél stb. stb., jól vannak bevezetve,
mindenütt felvételnek. Miták ingyen és
6683 bérmentve kaphatók.

Rheuma
Köszvény, heklus, idegbetegségek kím-
sége, ingyem indalom loválba, hogyan
szabadultam meg ezen kínos szenvedé-
seimtől.
Carl Dader, Illertissen
(Bayern.)

Gyeream pusztul a bőr a azt Őn
bánja,
Ne Farnelont NIGRIN-jét nem
használja.

Tekintettel arra, hogy a fehérnemű
árak rövid időn belül magasabbak
lesznek,
Ajánlja!!
MÜNZL.
előnyösen ismert uri-divat cég a
fiu fehérneműeket
az iskola időnyre már most beszerezni!

Fontos közlemény.

Nagy tétel cérna és pamuth vásznakat
sikerült olcsón beszerezni. Felhívjuk
a n. é. közönség figyelmét e kivételes
alkalomra; a vásznak illetékben bár-
mikor, minden vetelkényszer nélkül
megtekinthetők; árkülönbségek a ren-
des forgalmi árakhoz 25—30 százalék.

Vászonmaradékok új, olcsóbb árjegyzése.
Pamuth vászon, mindenre jó, erős mi-
nőség métere 28 kr. rendes forgalmi
ára 34 kr. Vékonyszálú legjobb és leg-
szebb minőség métere 30 kr., rendes
forgalmi ára 38—40 r. Mocsott madapolan
chifon métere 28 és 33 kr. rendes forgalmi ára 36-46

Varrás nélküli alsó lepadó, szegett
prima bár erős minőség, hófehér, darabja 1 frt 40
másodrendű — de azért tartós! 1 „ 20
Utolérhetetlen olcsó árak!

Permetező javítások elfogadtatnak.

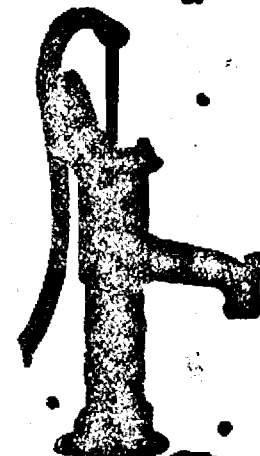
M. kir. szabadalmazott
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyú hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátlanok azonnal továbbíthatók, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működésért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó szelepekkel. Készülékeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belső

gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzá való csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

M. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyú készítő.

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

500.000

korona nyerhető már augusztus hó 25-én egy drb. konvertált jelzalog sorsjegy igérvénynyel.

Ára 9.— korona.

Aradi ipar- és népbank

penzváltó üzlete. 3070

Telefon szám 100.

Értesítés.

Van szerencsém az uri hölgyközönség szives figyelmét felhívni modernül berendezett

harisnyakötőde üzletemre,

melyet a mai kor igényeinek megfelve, módomban áll a legvékonyabb fildeko harisnyákat is kötni és javítani, legjutányosabb árak mellett.

Fejeléseket 24 óra alatt szállítok.

Szives pártfogást kér kiváló tisztelettel

őzv. Braun Ignácné

harisnyakötő, Arad, Weitzer János-utca 15. — Ugyanott tanuló-lányok fizetéssel felvétetnek. 2737

Értesítés!

Van szerencsém igen tisztelt vevőim és az urihölgy közönséget értesíteni, hogy Arad, Zrinyi-utcában Amtman M.-né cég alatt

női kalap divattermemet

személyes vezetésem alatt megnyitottam.

Legújabb divatu tavaszi modell kalapjaim megérkeztek, igen kérem szives további pártfogásukat.

1075 Tisztelettel

Amtmann M.

női kalap divatterem.

Gyászkalap állandóan raktáron.

Part-utca 4. számú

ház,

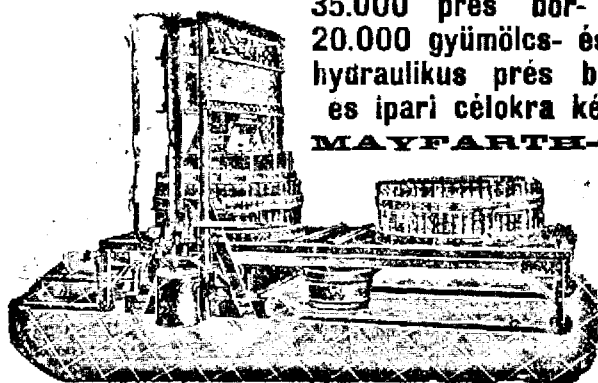
2 szobás lakás, nagy műhely és mellékhelyiségek

szabad kézből

eladó, esetleg kiadó.

1601 Bővebbet ugyanott.

35.000 prés bor- és gyümölcsnek. 20.000 gyümölcs- és szőlőmalom. 300 hidraulikus prés bor, gyümölcsészet és ipari célokra készítették már a **MAYFARTH-éle művek.**

Az 1909. évben 2500 prés, 1200 malom készült Legnagyobb bizonyíték arra, hogy ezen gyártmányok milyen kiváló minőségűek.

Forduljunk bizalommal

Ph. Mayfarth & Co.

gazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzhámor.

Alapított 1872 Bécs III., Tabrstrasse 71. 1050 munkás

Kitüntetve több mint 650 arany, ezüst éremmel, stb.

Részletes árjegyzék ingyen. Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek.

Vigyázzunk mindig a Mayfarth cégre. 2023

PÁPAY LAJOS

asztalos mester ipartelepe

ARAD,

B. Választó-utca 30. és gróf Károlyi-utca 12—13.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség igen tisztelt megrendelőim tudomá-
o o o o o o o o o sára hozni, hogy o o o o o o o o o

Telefon 223.

asztalos műhelyemet

Telefon 223.

a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **famegmunkáló gépekkel szereltem föl**, hol úgy mint 10 éven keresztül, ezután is főtörekvésem lesz úgy a nagyérdemű közönség, mint igen tisztelt megrendelőim legkényesebb igényeit kielégíteni. Elvállalok a jövőben is minden e szakmába vágó munká-
o o o o latokat szolid és pontos kivitelben, jutányos áron. o o o o
Igen tisztelt asztalos kartársaim figyelmét bátorodom fő hívni, hogy famegmunkálásokat olcsó áron eszközölök. Kívánatra az anyagot saját kocsimon szállítom oda és vissza. Számos támogatásért esd, kiváló tisztelettel o o

Pápay Lajos, asztalos mester.

Nemesfaju

görög és sárga

dinnyéit

ajánlja:

3136

Hámory gazdaság

Arad, Deák Ferenc-utca 3.

Sárga dinnye, kosár csomagolásnál kilónként 16. fill.
— Csomagolás önköltségen 5 kilós postakosár, 2 kor. frankó.

553—910. g. sz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a kulturpalota építése iránt f. évi augusztus hó 23-án d. e. 10 órakor versenytárgyalást tart az aradi városháza földszinti tanácstermében.

A teljesítendő munkák a következők:

I. Föld, köműves, elhelyező, Rabitz v. hasonló rendszerű boltozati és falazási munka, vasbeton munka, fayance lap burkolati munka, szobrász munka.

II. Kőfaragó és márvány burkolati munka.

III. Ácsmunka.

IV. Tetőfedő munka.

V. Vasfedélszerkezeti munka.

VI. Bádogos munka.

VII. Padozati és asztalos munka.

VIII. Lakatos munka.

IX. Mázoló munka.

X. Üveges munka.

XI. Dísz és szobafestő munka.

XII. Figurális szobrász munka.

XIII. Vízvezetési és csatornázási munka. XIV. Központi fűtés berendezés. Ajánlat tehető csoportonként és az összmunkálatra.

1. A versenytárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki ipara gyakorlására engedéllyel bír. Azon pályázók, kik a szóban levő munkákat teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és képesítését okmányilag igazolni. Azon ajánlattevők, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

2. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátva a fenti nap d. e. 10 óráig nyújtandók be. Az elkésztett vagy szabálytalan ajánlatokat nem vesszük figyelembe.

3. Az ajánlatok a városi mérnöki hivatalban 10 koronáért kapható? miután az egységárak és végösszegek pontos beírása és a végeredmények számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandók be.

Az I. csoporthoz tartozó munkák ajánlati lapja 30 korona

4. Az ajánlatokhoz a közszállítási szabályzatban megjelölt bánom-pénznek a városi pénztárban való letételét igazoló nyugta csatolandó.

5. A munkálathoz kizárólag hazai anyag használatos és honi munkások alkalmazhatók. Ez irányban vállalkozó a városi mérnöki hivatal közvegi ellenőrzésének veti magát alá.

6. A munkát elnyerő vállalkozó tartozik a bánom-pénzt a meghatározandó összegű biztosítékra kiegészíteni.

7. Fenntartjuk azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon válasszunk.

8. Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Ha a vállalkozó a munkafeltételeknek, részben, vagy egészben eleget nem tenné: jogunk van őt a vállalattól minden további beavatkozás nélkül elmozdítani és a munkát kárára és veszélyére másnak kiadni.

10. Amennyiben többen együttesen tesznek ajánlatot: már az ajánlatban megnevezendő azon egyén a ki a munkákat vezetni fogja, társai nevében a munkálatokra vonatkozó rendelkezéseket és utasításokat átveszi s a folyósított járandóságokat felveheti. Nyilatkozat teendő arra is, hogy az ajánlat tekintetében az ajánlattevő egyetemlegesen felelősek.

11. Az ajánlatban világosan és határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

12. A versenytárgyalás a fent jelölt napon és időpontban az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevő, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

13. Az ajánlatok felett Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága dönt. 14. Táviratilag beadott ajánlatokat figyelembe nem vesszük, nemkülömben pótajánlatokat.

Arad 1910. augusztus hó 1-én

A gazdasági szék.

Olvasóinkat
tisztelettel kérik
bevásárlásaiknál
lapunkban olvasott
hirdetésre hivatkozni.

Telefon szám 748.

Telefon szám 748.

Vízvezeték és csatornázás berendező műhely,

3128

hol mindennemű csatornázást, fürdőt, klosettet, szivattyút, ennek átalakítását, olcsón és pontosan eszközölöm helyben, mint vidéken. 24 évi tapasztalataim, ugyiszlén 14 évi aradi működésem elég biztosíték tisztelt rendelőknek, hogy az elvállalt munkát szakszerűen és pontosan eszközölöm.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

MÓKOS MÁRTON,

szerelő mester.

Petőfi-utca 4. szám.

Csődtömeg árverési hirdetmény

Vagyonbukott Horovitz E. aradi bejegyzett cég csődtömegéhez tartozó 4298 korona 99 fillér értékű **női kabátok, blousok, pongyolák, kész leányka ruhák, kendők, függönyök, vásznak, stb.,** továbbá 1872 korona 50 fillér értékű **üzleti berendezési tárgyak, folyó évi augusztus hó 16-án, kedden délelőtt 9 órakor** kezdődő és a szükséghez képest a következő napokon folytatódó **nyilvános bírói árverésen** a Tökölly-tér 7. szám alatti üzleti helyiségben (Forray-utcai oldal) Győrtfy Arnold királyi járásbírói végrehajtó közbenjötté mellett **tételenkinti sorrendben** a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett becsáron alul is el fognak adni.

3128

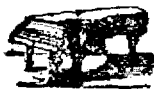
Arad, 1910. évi augusztus hó 13. napján.

Dr. Székely Ferenc,
csődtömeggondnok.

Alapították 1850.

ZONGORA

A családi élet kellemességéhez minden esetre a zongora is tartozik, mely a raktárban teljesen új állapotban 700 koronától felfelé és használt zongorák 200 koronától felfelé állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Zongora-bérlés havonként 8 koronától felfelé.

Zongora bangeléseket helyben és vidéken szak-képzett segédem által végzettem. 62

Nyilvános kölcsönkönyvtárban, melyben magyar, német és francia nyelvű szépirodalmi művek igen nagy választékban vannak raktáron. Olvasási díj havonként 1 korona kötetenként 8 fillér.

Krispin József

ARAD,

Deák Ferencz-utca 28 sz.

Telefon szám 35.

Ablakredőnyök!

Valódi önműködő amerikai ablakredőnyök **gyári raktára**, valamint damast és pálcika redők a választékban kaphatók legjutányosabb árak mellett. Kiváncra ajánlat és mintával készséggel szolgálunk, 1438

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmű, férdivat és játékküzlete Arad, Szabadságtér 21. (Lengyel-ház.)

Nagyobb pincét,

vagy földszinti raktárt

bérelnék

olyan helyen, ahol a ház udvarát is némileg használhatom.

Cim a kiadóban. 3124

311—1910. vhtó szám,

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. és 120. §-ai értelmében ezennel közhírré

teszi, hogy az ujaradi kir. járásbíróóság 1910. évi Sp. V. 205—2. számú végzése következtében dr. Crisan Aurél ügyvéd által képviselt feregnyházi gör. kel. egyházpénztár végrehajtató javára végrehajtást szenvedett ellen 171 kor. s járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül- és lefoglalt és 725 kor. 90 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, hordók, üvegnyeműek, deszkaszín, házi és gazdasági felszerelések, buza és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az ujaradi kir. járásbíróóság 1910. évi V. 205/2. sz. végzése folytán 171 korona tőkekövetelés, ennek 1904. évi IX. 15-től járó 8% kamatai és eddig összesen 91 kor. 92 fillérben bíróság már megállapított, valamint ezuttali 2 kor. 60 fillér árverés kifizetési költségek erejéig Feregnyházán, adós lakásán leendő eszközlésére az 1910. évi augusztus hó 25 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénz fizetés mellett fognak a legtöbbet ígérőnek eladni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. A befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyezetteti.

Kelt Ujarad, 1910. évi augusztus hó 11. napján.

Gémesi Béla,

kir. bír. végrehajtó.

3114

Alkalmi vételek és eladások**ékszertárgyakban**

arany és ezüstnyeműekben, Arad legnagyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész 3194
Weitzer János-utca, Minorita-pala.

Zálogcédulák

arany és ezüstnyeműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átöröklésnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Házi mosószappanok

piperezappanok, illatszerek, stearin és templom-gyertyák

ugyszintén mindenféle mosócikkek legelőcsöbben beszerezhetők

Lorenz Károly

szappangyárosnál 2044

Arad, Forray-utca.

Eladásra kerül

60 waggon vérpiros

görög dinnye

fajokban

6 fillér kilója.

Helyben értendő.

KOSZTOLÁNYI ANDRÁS és FIA szállóbirtokos és földbérlet Tövisgyháza, up. Zimánd Ujfalu. 3135

Eladó

ROZS, ZSUP, ÁRPA, BUZA, ZAB, SZÉNA, SZALMA és TÖREK.

HÖTVÖS-U 2.

3126

PRO HIRDETÉSEK.**Könyv és zene.****A nyaraló és fürdőző**

közönség figyelmébe ajánlom 90 ezer kötetes kölcsönkönyvtáramat. — 30 000 kötetes zenekölcsönző intézet. — Confetti és lampionok legjutányosabb forrása. — Olcsóságok levélpapírosban. Üzleti könyvek: Strazzák stb. nagy raktára. — Irodai kellékek és írószerekben különlegességek. — Antiquárium. Kerpel Izsó könyvkereskedése Aradon. Telefon 885. sz. 525

Ipari munkák.**Egy malomjárat**

36" francia kővel, benzínmotor lokomobillal kedvezően kapható Kovács Soma és Társánál, Aradon. 6757

Ügyes kártyos

olcsón ajánkozik házakhoz dolgozni úgy helyben, mint vidékre. Stáhl M., Bercsenyi Miklós-utca 82. sz. 2657

Kész kerekeket

7—8—9 kor., hajlitott löcsöket kor. 1.20—1.40, és mindenféle kocsialkatrészeket jutányosan szállít Geiszl jármű- és faáru-gyár Miksa-utca 2—3. 2604

Cséplőszekrény

Ruston, 6 löerejű, üzempépes, azonnal szállítható Kovács Soma és Társánál, Arad. 6757

Különféle.**Jobb házból való**

iskolás gyermekeket elsőrendű ellátás és felügyelet mellett elfogad intelligens urinó Weitzer János-utca 3. sz. II. em. 2959

Abonenseket, iskolásfiúkat

telfes ellátásra elfogad Kohn Adalfné Petőfi-utca 6. sz. 3030

Diákok felvételnek

teljes ellátással. Cim a kiadóban. 2966

Özvegy urinő

keres, a következő iskola évre, vidéki uri családból egy kis leánykát ellátásra. Hol, a kiadóhivatal továbbítja. 3049

Intelligens háznál

2 deák teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban. 3043

Rituális kosztot

és szigorúan vallásos nevelést, esetleg külön hittanítást nyerhet egy pár iskolás gyermek. Wollner David, Csernovics Péter-utca 1. 3035

2 deák

teljes ellátást nyerhet József főherceg-ut 1., a városházával szemben, külön tiszta szobában. Bővebbet a házmesternél. 3068

Gandos nevelést

és jó ellátást nyerhet még egy pár gyermek az izraelita fiuinternátumban. Tessék prospektust kérni. Chorin Áron-u. 1. sz. 3091

Vidéki iskolás gyermekeket

tisztességes család teljes ellátásra elfogad Weitzer János-utcai polg. fiúiskola közelében. Cim a kiadóban.

Uri családnál

iskolás gyermekek teljes ellátásra felvételnek. Cim a kiadóhivatalban. 3097

Ha cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 2-40. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Lampion, Confetti

legelőcsöbb árban. Crépe papírok a legdivatosabb színekben. Nyári Divatalbum 60 fillér Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefon 517. Ugyanott intelligens elárúsító felvételnek 167

Teljes ellátásra

egy leányt elfogadnék. Zongora-tanítás. Cim a kiadóhivatalban. 3118

Adás-vétel.**Zálogházból**

kiváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vessz és elad **Farkas Streicher** Arad, Tőkölly-tér 1. 2974

Keresek

megvételre, használt üzleti berendezéseket. Korcsmai asztal és székeket. Cim; Ispravnic P. Octavián kereskedő. Kerek u. p. Szent-Anna. 2942

Egyfogatu

magyar hajtókocsi, lóval, lószerszámmal eladó. Megtekinthető délelőtt a várban. (Istállók.) 8040

Használt és új

pénzszekrények, használt ládák. különféle címtáblák, 52 db. teljesen új talpa, egy valódi Heimféle Meidinger-kályha mely több szobából lakást fűthet, egy nagy takaréktűzhely minden hozzá tartozó felszereléssel elkötözés végett olcsón eladó. Szivességből felvilágosítást ad Rubinstein szállító. 3074

Egy elegáns,

új, gummikerekű csukott hintó azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 8086

Wesselényi-utca 3. sz. alatt

folyosóablakok eladók. Értekezhetni Török Márton urnál Batthyányi-utca 88. 8082

Szatócsüzet

4 utcának sarkán, italmérés, trafik, helyegyeladási engedéllyel, kimutatható jó forgalommal, más vállalat miatt eladó. Cim: Révay-utca 10. 8081

Pankotán

a „Bokréta” hegyen 850 hektó 907., 908. és 909. évi borok eladók. Értekezhetni Gantner Károly urnál Új Szt-Anna. 8096

Ház eladó.

8 szoba, egy hold szép gyümölcsös kert és istállóval — ipari célokra is alkalmas. Töltés-utca 2. sz. 8099

4 magyar hold szálló

Gyorokon, a motor megálló közelében, szép termés rajta, új kolnával és az összes új kellékekkel más vállalat miatt azonnal eladó. Cim Titizer András Arad-Gáj, gőzmalom tulajdonos. 8018

Sarokház

2 üzleti helyiséggel és egy üres telekkel szabad kézből eladó. Cim a kiadóban. 8108

Rőfös üzlet eladó

ugyanott új berendezés kapható. Wätz, Asztalos Sándor-utca. 8121

Butor

Szekrény, ágy, asztal, nagy munkasztal eladó. Posner, Szabadság-tér 1. szám. 8127

2 hold szálló

Paulson, a motor és vasúti állomással szemben, szép fekvésénél fogva nyaraló építésére felette alkalmas, természetesen együtt általam eladó. Dr. Schwarz Jenő, Aradon. 8125

M. A. V. fűtőház

és Zimándi-ut között elterülő ház-helyek jutányos áron eladatnak. Tudakozódhatni az Aradmegyei Takarékpénztárnál. Andrassy-tér 8 sz. 2920

Üzlet.**Üzlet kiadó.**

A város központján, Salac-utca 8. szám, a Casino alatt egy nagy üzlet raktárral kiadó, — ott két nagy tükör és két nagy vend. glózi takaréktűzhely eladó. Felvilágosítással szolgál a házban levő Kádár István uriszabó. 2995

Tejjesen berendezett

fodrászüzlet azonnal kiadó Luther-utca 1. sz. a. 8088

Korcsmaüzlet

kimutatható forgalommal, tekepályával és szatócsüzlettel egybekötve, avagy külön is, kiadó Sarló-utca 14. sz. 8181

Üzlethelyiség

forgalmas helyen, gróf Leiningen-utca 10. szám alatt lakással vagy lakás nélkül szeptember elsejére kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál. 8109

Lakás.**4 utcai szobás**

és 5 utcai szobás lakások kiadók november 1-re Cim a kiadóhivatalban. 8090

2 szobás

(utcai) lakás kiadó november 1-re. Cim a kiadóhivatalban. 8090

Kossuth-utca 40. szám alatt

ujjonnan épülő házban modern lakások kiadók november 1-re. Bővebbet Matuschek J. és Fia üzletében. 8104

Modern garcon lakás

mely 2 szobából, előszobából és fürdőszobából áll, (teljesen különálló ház) november 1-re kiadó Révay-utca 9 szám alatt. Értekezni lehet az udvarban. 8082

Magános ház

kerttel 5 szoba, fürdőszoba, vízvezeték és villanyvilágítással november 1-ére kiadó Thőkölly Imre-utca 51. 8111

Modern lakások.

Két 4 szobás erkélyes lakás minden szükséges mellékhelyiséggel új épületben november 1-re kiadó. Karolina-utca 8. sz. házban. 8110

Rákóczy-u. 30.

egy 5 szobás lakás fürdőszoba és mellékhelyiségekkel kiadó. 8112

2 utcai szoba,

előszoba, fürdőszoba, konyha és egyéb mellékhelyiségekből álló lakás november 1-re kiadó. Demeter-utca 28b. sz. Ugyanott szeptember 1-re 2 iskolás leányka teljes ellátásra felvétetik esetleg magános urinál különbejáratu butorozott szobát kaphat. 8182

Betöltendők.**Felvételek**

több fém és vasesztergályos, gyalus, kovács és asztalos tanulók Vulcu J. Maxim gépgyárában Aradon, Fábán László-utca 5-6. sz. 8084

Vendéglő-üzlet

vezetésére gyakorlott, óvadékkal rendelkező megbízott kerestetik. Értesítés a kiadóhivatalban. 8089

Vegyeskereskedésben

fiatal segéd azonnal alkalmazást nyerhet Ajánlatok Wittenberger Mór Kovaszincz küldendők. 8107

Vidéki fogyasztási szövetkezet

keres óvadékképes keresztény üzletvezetőt, ki a fűszer-, vas- és rövidáru szakmában jártas, a román nyelvet bírja, azonnali belépésre. Ajánlatok „Megbízható” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. 2741

Jobb

házból való 2-3 iskolás fiut teljes ellátásra elfogad Kemény Miksa izr. tanító Aulich u. 2. Zongora a házban. 2895

Kereskedősegéd

kerestetik vidéki vegyeskereskedésbe azonnali belépésre. Román nyelv ismerete kívántatik. Ajánlatok „Vidék 50” jeligére a kiadóhivatalba kére ik. 2988

Építész rajzoló

kerestetik azonnali belépésre, ki csinosan és gyorsan rajzol, valamint kifogástalanul számol, jelentkezék a Magyar Benoidgáz r. t.-nál. 8085

Szabósegédek

Elsőrangú nagymunkások állandó fogalkozást találnak

Kolarits Nándornál, Temesvárott. 8073

Eladó házak.

Angyal-utca 20/a. sz. ház, adómentes, jó forgalmu szatócsüzlettel, több lakással,

Angyal-utca 1. sz. ház, részben adómentes, több lakással,

Angyal-utca 25/a. sz. ház, husz év óta fennálló, jóforgalmu szatócsüzlettel, több lakással,

Angyal-utca 27. sz. ház, jól jövedelmező, hét lakással,

Trombita-utca 10. sz. ház, nagy svölloskerttel,

Fácán-utca 3/a. sz. egészen új ház, 1 és 2 szobás lakásokkal, eladók.

Tudakozódni lehet Angyal-utca 20a. és 25a. sz. alatt. 2878

Boros Béni-tér 15. sz. a.

II. emeleten utcai 8084

nagyobb lakás

szeptember 1-től

kiadó.**Kiadó lakás.**

Aradon, a József főherceg-utí 17. sz. a. fekvő Matavovszky-házban egy 6 szoba és mellékhelyiségekből és egy 3 szobából álló utcai lakás f. é. november hó 1-től kezdve bérbeadó. Bérbeadja: Szathmáry Gyula ügyvéd, Boros Beniter 10. sz. a. 8069

Angol**bőr butorok**

készítését a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben és a legolcsóbb árban készítjük. — Hazai és külföldi angol és német, sima és antik bőrokból, stb.

Rajzokkal és bormintákkal, melyek most érkeztek, megkeresésre szívesen szolgálunk. 8076

Városi és megyei telefn 132.

Szállítunk teljes lakberendezéseket a legújabb stýlban.

Kitünő tisztelettel

Berán Antal és Fia

butorraktára

Forray-utca. Gróf Hunyady-ház.

Használt**ó l o m**

megvételre kerestetik